

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B** ► **C1** DIREKTIVA (EU) 2024/1760 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 13. junija 2024
o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in
Uredbe (EU) 2023/2859
(Besedilo velja za EGP) ◀
(UL L 1760, 5.7.2024, str. 1)

spremenjena z:

Uradni list			
	št.	stran	datum
► M1 Direktiva (EU) 2025/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025	L 794	1	16.4.2025

popravljen z:

► **C1** Popravek, UL L 90894, 10.11.2025, str. 1 (2024/1760)

▼B▼C1**DIREKTIVA (EU) 2024/1760 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA****z dne 13. junija 2024****o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi
Direktive (EU) 2019/1937 in Uredbe (EU) 2023/2859****(Besedilo velja za EGP)***Člen 1***Predmet urejanja**

1. Ta direktiva določa pravila o:
 - (a) obveznostih družb glede dejanskih in morebitnih škodljivih vplivov na človekove pravice in škodljivih vplivov na okolje v zvezi z njihovim poslovanjem, poslovanjem njihovih odvisnih družb in poslovanjem njihovih poslovnih partnerjev v verigi dejavnosti teh družb;
 - (b) odgovornosti za kršitve obveznosti iz točke (a) in
 - (c) obveznosti družb, da sprejmejo in uveljavijo načrt za prehod za blažitev podnebnih sprememb, katerega cilj je po najboljših močeh zagotoviti, da sta poslovni model in strategija družbe združljiva s preходом na trajnostno gospodarstvo in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom.
2. Ta direktiva ni podlaga za znižanje ravni varstva človekovih pravic, pravic na področju zaposlovanja in socialnih pravic, varstva okolja ali varstva podnebja, ki jo določajo nacionalno pravo držav članic ali kolektivne pogodbe, veljavne v času sprejetja te direktive.
3. Ta direktiva ne posega v obveznosti na področjih človekovih pravic, pravic na področju zaposlovanja in socialnih pravic ter varstva okolja in podnebnih sprememb iz drugih zakonodajnih aktov Unije. Če je določba te direktive v nasprotju z določbo drugega zakonodajnega akta Unije, ki sledi istim ciljem in določa širše ali bolj specifične obveznosti, v obsegu nasprotja prevlada določba tega drugega zakonodajnega akta Unije in se uporablja za navedene specifične obveznosti.

*Člen 2***Področje uporabe**

1. Ta direktiva se uporablja za družbe, ki so ustanovljene v skladu z zakonodajo države članice in izpolnjujejo enega od naslednjih pogojev:

▼ **C1**

- (a) družba je imela v povprečju v zadnjem poslovnem letu, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi, več kot 1 000 zaposlenih in več kot 450 000 000 EUR svetovnega čistega prihodka;
- (b) družba ni dosegla pragov iz točke (a), vendar je končna obvladujoča družba skupine, ki je v zadnjem poslovnem letu, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti konsolidirani letni računovodski izkazi, te pragove dosegla;
- (c) družba je v Uniji sklenila franšizne ali licenčne pogodbe v zameno za plačilo licenčnin z neodvisnimi tretjimi družbami ali je končna obvladujoča družba skupine, ki je sklenila take pogodbe, kadar te pogodbe zagotavljajo skupno identiteto, skupen poslovni koncept in uporabo enotnih poslovnih metod ter kadar so te licenčnine v zadnjem poslovnem letu, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi, znašale več kot 22 500 000 EUR, in pod pogojem, da je družba v zadnjem poslovnem letu, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi, imela več kot 80 000 000 EUR svetovnega čistega prihodka ali je končna obvladujoča družba skupine, ki je imela tak prihodek.

2. Ta direktiva se uporablja tudi za družbe, ki so ustanovljene v skladu z zakonodajo tretje države in izpolnjujejo enega od naslednjih pogojev:

- (a) družba je v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, v Uniji ustvarila čisti prihodek v višini več kot 450 000 000 EUR;
- (b) družba ni dosegla praga iz točke (a), vendar je končna obvladujoča družba skupine, ki je na konsolidirani podlagi v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, ta prag dosegla;
- (c) družba je v Uniji sklenila franšizne ali licenčne pogodbe v zameno za plačilo licenčnin z neodvisnimi tretjimi družbami ali je končna obvladujoča družba skupine, ki je sklenila take pogodbe, kadar te pogodbe zagotavljajo skupno identiteto, skupni poslovni koncept in uporabo enotnih poslovnih metod ter kadar so te licenčnine v Uniji v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, znašale več kot 22 500 000 EUR, in pod pogojem, da je družba v Uniji v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, ustvarila čisti prihodek v višini več kot 80 000 000 EUR ali je končna obvladujoča družba skupine, ki je ustvarila tak prihodek.

▼C1

3. Kadar je glavna dejavnost končne obvladujoče družbe to, da ima delnice v operativnih odvisnih družbah, in ne sprejema upravljaljskih, operativnih ali finančnih odločitev, ki vplivajo na skupino ali eno ali več njenih odvisnih družb, je lahko izvzeta iz izpolnjevanja obveznosti na podlagi te direktive. Za to izvzetje velja pogoj, da je ena od odvisnih družb končne obvladujoče družbe s sedežem v Uniji imenovana za izpolnjevanje obveznosti iz členov 6 do 16 in člena 22 v imenu končne obvladujoče družbe, vključno z obveznostmi končne obvladujoče družbe v zvezi z dejavnostmi njenih odvisnih družb. V takem primeru se imenovani odvisni družbi zagotovijo vsa potrebna sredstva in pravna pooblastila za učinkovito izpolnjevanje navedenih obveznosti, zlasti za zagotovitev, da imenovana odvisna družba od družb skupine pridobi ustrezne informacije in dokumente za izpolnjevanje obveznosti končne obvladujoče družbe na podlagi te direktive.

Končna obvladujoča družba mora za izvzetje iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 24 zaprositi pri pristojnem nadzornem organu, da se oceni, ali so izpolnjeni pogoji iz prvega pododstavka tega odstavka. Kadar so pogoji izpolnjeni, pristojni nadzorni organ odobri izvzetje. Kadar je ustrezno, tak organ o prošnji in nato o svoji odločitvi ustrezno obvesti pristojni nadzorni organ države članice, v kateri ima imenovana odvisna družba sedež.

Končna obvladujoča družba je skupaj z imenovano odvisno družbo odgovorna za to, če slednja ne izpolni svojih obveznosti v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka.

4. Za namene odstavka 1 se število zaposlenih s krajšim delovnim časom izračuna na podlagi ekvivalenta polnega delovnega časa. Delavci, zaposleni pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, in drugi delavci z nestandardnimi oblikami zaposlitve, pod pogojem, da izpolnjujejo merila za opredelitev statusa delavca, ki jih je določilo Sodišče Evropske unije, se pri izračunu števila zaposlenih upoštevajo, kot če bi bili delavci, neposredno zaposleni v podjetju za isto obdobje.

5. Kadar podjetje izpolnjuje pogoje iz odstavka 1 ali 2, se ta direktiva uporablja le, če so ti pogoji izpolnjeni v dveh zaporednih poslovnih letih. Ta direktiva se ne uporablja več za podjetje iz odstavka 1 ali 2, kadar pogoji iz odstavka 1 ali 2 niso več izpolnjeni za vsako od zadnjih dveh zadevnih poslovnih let.

6. Kar zadeva podjetja iz odstavka 1, je za urejanje zadev iz te direktive pristojna država članica, v kateri je registrirani sedež podjetja.

▼C1

7. Kar zadeva podjetje iz odstavka 2, je za urejanje zadev iz te direktive pristojna država članica, v kateri ima podjetje podružnico. Če podjetje nima podružnice v nobeni državi članici ali ima podružnice v različnih državah članicah, je za urejanje zadev, zajetih v tej direktivi, pristojna država članica, v kateri je podjetje v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, ustvarilo največ svojega čistega prihodka v Uniji.

8. Ta direktiva se ne uporablja za AIS, kot so opredeljeni v členu 4(1), točka (a), Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ali za kolektivne naložbene podjeme za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) v smislu člena 1(2) Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.

Člen 3

Opredelitev pojmov

1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „družba“ pomeni kar koli od naslednjega:

(i) pravna oseba, ustanovljena kot ena od pravnih oblik iz prilog I in II k Direktivi 2013/34/EU;

(ii) pravna oseba, ustanovljena v skladu s pravom tretje države v obliki, primerljivi s tistimi iz prilog I in II k Direktivi 2013/34/EU;

(iii) regulirano finančno podjetje, ne glede na njegovo pravno obliko, ki je:

— kreditna institucija, kakor je opredeljena v členu 4(1), točka 1, Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjemih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

▼C1

- investicijsko podjetje, kakor je opredeljeno v členu 4(1), točka 1, Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾;
- upravitelj alternativnih investicijskih skladov (UAIS), kakor je opredeljen v členu 4(1), točka (b), Direktive 2011/61/EU, vključno z upraviteljem evropskih skladov tveganega kapitala (EuVECA) iz Uredbe (EU) št. 345/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, upraviteljem evropskih skladov za socialno podjetništvo (EuSEF) iz Uredbe (EU) št. 346/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ in upraviteljem evropskih dolgoročnih investicijskih skladov (ELTIF) v skladu z Uredbo (EU) 2015/760 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾;
- družba za upravljanje, kakor je opredeljena v členu 2(1), točka (b), Direktive 2009/65/ES;
- zavarovalnica, kakor je opredeljena v členu 13, točka 1, Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾;
- pozavarovalnica, kakor je opredeljena v členu 13, točka 4, Direktive 2009/138/ES;
- institucija za poklicno pokojninsko zavarovanje, ki spada na področje uporabe Direktive (EU) 2016/2341 v skladu s členom 2 navedene direktive, razen če se je država članica odločila, da navedene direktive v celoti ali delno ne bo uporabljala za te institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje v skladu s členom 5 navedene direktive;
- centralna nasprotna stranka, kakor je opredeljena v členu 2, točka 1, Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾;

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 345/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih tveganega kapitala (UL L 115, 25.4.2013, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 346/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih za socialno podjetništvo (UL L 115, 25.4.2013, str. 18).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2015/760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o evropskih dolgoročnih investicijskih skladih (UL L 123, 19.5.2015, str. 98).

⁽⁸⁾ Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1).

▼C1

- centralna depotna družba, kakor je opredeljena v členu 2(1), točka 1, Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾;
- namenska družba zavarovalnice ali pozavarovalnice, ki je pridobila dovoljenje v skladu s členom 211 Direktive 2009/138/ES;
- subjekt s posebnim namenom pri listinjenju, kakor je opredeljen v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾;
- finančni holding, kakor je opredeljen v členu 4(1), točka 20, Uredbe (EU) št. 575/2013, zavarovalni holding, kakor je opredeljen v členu 212(1), točka (f), Direktive 2009/138/ES, ali mešani finančni holding, kakor je opredeljen v členu 212(1), točka (h), Direktive 2009/138/ES, ki je del zavarovalniške skupine, nad katero se izvaja nadzor na ravni skupine na podlagi člena 213 navedene direktive in ki ni izvzeta iz nadzora skupin na podlagi člena 214(2) Direktive 2009/138/ES;
- plačilna institucija iz člena 1(1), točka (d), Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾;
- institucija za izdajo elektronskega denarja, kakor je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾;

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (UL L 347, 28.12.2017, str. 35).

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

⁽¹³⁾ Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

▼C1

- ponudnik storitev množičnega financiranja, kakor je opredeljen v členu 2(1), točka (e), Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾;
 - ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, kakor je opredeljen v členu 3(1), točka 15, Uredbe (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾, kadar opravlja eno ali več storitev v zvezi s kriptosredstvi, kot so opredeljene v členu 3(1), točka 16, navedene uredbe;
- (b) „škodljiv vpliv na okolje“ pomeni škodljiv vpliv na okolje, ki je posledica kršitve prepovedi in obveznosti iz dela I, oddelek 1, točki 15 in 16, ter dela II priloge k tej direktivi, ob upoštevanju nacionalne zakonodaje, povezane z določbami instrumentov iz navedenih točk;
- (c) „škodljiv vpliv na človekove pravice“ pomeni vpliv na osebe, ki je posledica:
- (i) zlorabe ene od človekovih pravic iz dela I, oddelek 1, priloge k tej direktivi, saj so te človekove pravice zapisane v mednarodnih instrumentih iz dela I, oddelek 2, priloge k tej direktivi;
 - (ii) zlorabe človekove pravice, ki ni navedena v delu I, oddelek 2, priloge k tej direktivi, vendar je zapisana v instrumentih o človekovih pravicah iz dela I, oddelek 2, priloge k tej direktivi, če:
 - družba ali pravni subjekt lahko zlorabi človekovo pravico;
 - zloraba človekove pravice neposredno škoduje pravnim interesom, zaščitenim z instrumenti o človekovih pravicah iz dela I, oddelek 2, priloge k tej direktivi, in
 - bi družba lahko razumno predvidela tveganje, da bi bila taka človekova pravica lahko prizadeta, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z naravo in obsegom poslovnih dejavnosti družbe in njene verige dejavnosti, značilnostmi gospodarskega sektorja ter geografskim in operativnim okvirom;

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. oktobra 2020 o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetnike ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 in Direktive (EU) 2019/1937 (UL L 347, 20.10.2020, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o trgih kriptosredstev in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010 ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937 (UL L 150, 9.6.2023, str. 40).

▼ **C1**

- (d) „škodljiv vpliv“ pomeni škodljiv vpliv na okolje ali škodljiv vpliv na človekove pravice;
- (e) „odvisna družba“ pomeni pravno osebo, kakor je opredeljena v členu 2, točka 10, Direktive 2013/34/EU, in pravno osebo, prek katere se izvaja dejavnost „odvisnega podjetja“, kakor je opredeljeno v členu 2(1), točka (f), Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁶⁾;
- (f) „poslovni partner“ pomeni subjekt,
 - (i) s katerim ima družba trgovinski sporazum, povezan s poslovanjem, izdelki ali storitvami družbe, ali za katerega družba opravlja storitve na podlagi točke (g) („neposredni poslovni partner“) ali
 - (ii) ki ni neposredni poslovni partner, vendar opravlja poslovne dejavnosti, povezane s poslovanjem, izdelki ali storitvami družbe („posredni poslovni partner“);
- (g) „veriga dejavnosti“ pomeni:
 - (i) dejavnosti poslovnih partnerjev družbe, ki so višje v verigi, povezane s proizvodnjo blaga ali opravljanjem storitev s strani družbe, vključno z načrtovanjem, pridobivanjem, proizvodnjo, prevozom, skladiščenjem in dobavo surovin, izdelkov ali delov izdelkov ter razvojem izdelka ali storitve, in
 - (ii) dejavnosti poslovnih partnerjev družbe, ki so nižje v verigi, povezane z distribucijo, prevozom in skladiščenjem izdelka te družbe, kadar poslovni partnerji izvajajo te dejavnosti za družbo ali v imenu družbe, z izjemo distribucije, prevoza in skladiščenja izdelka, za katerega velja nadzor izvoza na podlagi Uredbe (EU) 2021/821 ali nadzor izvoza orožja, streliva ali vojaških sredstev po odobritvi izvoza izdelka;
- (h) „preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba“ pomeni preverjanje, ali družba oziroma deli njene verige dejavnosti izpolnjujejo zahteve glede človekovih pravic in okolja iz te direktive, opravi pa ga strokovnjak, ki je objektivni, popolnoma neodvisen od družbe, ni v nasprotju interesov in je brez zunanjih vplivov, ima izkušnje in kompetence na področjih okolja ali človekovih pravic glede na naravo škodljivega vpliva ter je odgovoren za kakovost in zanesljivost preverjanja;

⁽¹⁶⁾ Direktiva 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL L 390, 31.12.2004, str. 38).

▼C1

- (i) „MSP“ pomeni mikro, malo ali srednje podjetje, ne glede na njegovo pravno obliko, ki ni del velike skupine, v skladu z opredelitvami teh pojmov v členu 3(1), (2), (3) in (7) Direktive 2013/34/EU;
- (j) „pobuda industrije ali večdeležniška pobuda“ pomeni kombinacijo prostovoljnih postopkov, orodij in mehanizmov skrbnega pregleda, ki jih razvijejo in nadzorujejo vlade, industrijska združenja, zainteresirane organizacije, vključno z organizacijami civilne družbe, ali skupine ali njihove kombinacije, pri katerih lahko družbe sodelujejo v podporo izvajanju obveznosti skrbnega pregleda;
- (k) „pooblaščen zastopnik“ pomeni fizično ali pravno osebo s prebivališčem ali sedežem v Uniji, ki ima pooblastilo družbe v smislu točke (a)(ii), da deluje v njenem imenu v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti družbena podlagi te direktive;
- (l) „resni škodljiv vpliv“ pomeni škodljiv vpliv, ki je posebno velik po svoji naravi, kot je vpliv, ki predstavlja nevarnost za življenje, zdravje in svobodo ljudi, ali po svojem dosegu, obsegu ali nepopravljivosti ob upoštevanju njegove resnosti, vključno s številom posameznikov, ki so ali bodo morda prizadeti, obsegom, v katerem je ali bo morda poškodovano oziroma drugače prizadeto okolje, stopnjo nepopravljivosti in omejitve pri zmožnosti za vzpostavitev stanja, enakovrednega predhodnemu, za prizadete posameznike ali okolje, v razumnem časovnem obdobju;
- (m) „čisti prihodek“ pomeni:
 - (i) „čisti prihodek“, kakor je opredeljen v členu 2, točka 5, Direktive 2013/34/EU, ali
 - (ii) kadar družba uporablja mednarodne računovodske standarde, sprejete na podlagi Uredbe (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁷⁾, ali je družba v smislu točke (a)(ii), prihodek, kakor je opredeljen v okviru računovodskega poročanja ali v smislu tega okvira, na podlagi katerega se pripravijo računovodski izkazi družbe;
- (n) „deležniki“ pomeni zaposlene v družbi, zaposlene v njenih odvisnih družbah, sindikate in predstavnike delavcev ter potrošnike in druge posameznike, skupine, skupnosti ali subjekte, na pravice ali interese katerih vplivajo ali bi lahko vplivali izdelki, storitve in dejavnosti te družbe, njenih odvisnih družb in poslovnih partnerjev, vključno z zaposlenimi pri poslovnih partnerjih družbe in njihovimi sindikati in predstavniki delavcev, nacionalnimi institucijami za človekove pravice in okolje, organizacijami civilne družbe, katerih namen vključuje varstvo okolja, ter zakonitimi predstavniki teh posameznikov, skupin, skupnosti ali subjektov;

⁽¹⁷⁾ Uredba (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L 243, 11.9.2002, str. 1).

▼C1

- (o) „ustrezni ukrepi“ pomeni ukrepe, s katerimi se lahko dosežejo cilji skrbnega pregleda z učinkovitim obravnavanjem škodljivih vplivov, in sicer skladno s stopnjo resnosti in verjetnostjo škodljivega vpliva, ter ki so razumno na voljo družbi, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z naravo in obsegom škodljivega vpliva in zadevnimi dejavniki tveganja;
 - (p) „poslovni odnos“ pomeni odnos družbe s poslovnim partnerjem;
 - (q) „obvladujoča družba“ pomeni družbo, ki ima pod nadzorom eno ali več odvisnih družb;
 - (r) „končna obvladujoča družba“ pomeni obvladujočo družbo, ki neposredno ali posredno nadzoruje eno ali več odvisnih družb v skladu z merili iz člena 22(1) do (5) Direktive 2013/34/EU ter ni pod nadzorom druge družbe;
 - (s) „skupina družb“ ali „skupina“ pomeni obvladujočo družbo in vse njene odvisne družbe;
 - (t) „poprava škode“ pomeni vzpostavitev stanja prizadete osebe ali oseb, skupnosti ali okolja, ki je enako ali čim bližje stanju, v katerem bi bili, če do dejanskega škodljivega vpliva ne bi prišlo, sorazmerno z vključenostjo družbe v škodljiv vpliv, vključno s finančnim ali nefinančnim nadomestilom, ki ga družba zagotovi osebi ali osebam, ki jih je prizadel dejanski škodljiv vpliv, in po potrebi povračilom stroškov, ki so jih imeli javni organi za morebitne potrebne popravne ukrepe;
 - (u) „dejavniki tveganja“ pomeni dejstva, razmere ali okoliščine, ki se nanašajo na resnost in verjetnost škodljivega vpliva, vključno z dejavniki tveganja na ravni družbe, poslovnih dejavnosti, geografskimi in kontekstualnimi dejstvi, razmerami ali okoliščinami, dejstvi, razmerami ali okoliščinami na ravni produktov in storitev ter sektorskimi dejstvi, razmerami ali okoliščinami;
 - (v) „resnost škodljivega vpliva“ pomeni doseg, obseg ali nepopravljivost škodljivega vpliva ob upoštevanju njegove resnosti, vključno s številom posameznikov, ki so ali bodo morda prizadeti, obsegom, v katerem je ali bo morda poškodovano oziroma drugače prizadeto okolje, stopnjo nepopravljivosti in omejitve pri zmožnosti za vzpostavitev stanja, enakovrednega predhodnemu, za prizadete posameznike ali okolje, v razumnem časovnem obdobju.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 34 v zvezi s spremembami priloge k tej direktivi:
- (a) z dodajanjem sklicevanj na člene mednarodnih instrumentov, ki so jih ratificirale vse države članice in spadajo na področje uporabe posebne pravice, prepovedi ali obveznosti v zvezi z varstvom človekovih pravic, temeljnih svoboščin in okolja iz priloge k tej direktivi;

▼C1

- (b) po potrebi s spremembo sklicevanj na mednarodne instrumente iz priloge k tej direktivi zaradi spremembe, nadomestitve ali razveljavitve takih instrumentov;
- (c) v skladu z razvojem dogodkov v ustreznih mednarodnih forumih v zvezi z instrumenti iz dela 1, oddelek 2, priloge k tej direktivi:
 - (i) z nadomestitvijo sklicevanj na navedene instrumente s sklicevanji na nove instrumente, ki zajemajo isto vsebino in so jih ratificirale vse države članice, ali
 - (ii) z dodajanjem sklicevanj na nove instrumente, ki zajemajo isto vsebino kot navedeni instrumenti in so jih ratificirale vse države članice.

*Člen 4***Stopnja harmonizacije**

1. Brez poseganja v člen 1(2) in (3) države članice v svoje nacionalno pravo ne uvedejo določb na področju, ki ga ureja ta direktiva, ki določajo obveznosti glede skrbnega pregleda na področju človekovih pravic in okolja, ki se razlikujejo od obveznosti iz člena 8(1) in (2), člena 10(1) in člena 11(1).

2. Ne glede na odstavek 1 ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da v svoje nacionalno pravo uvedejo strožje določbe, ki se razlikujejo od tistih, ki so določene v določbah, ki niso člena 8(1) in (2), člen 10(1) in člen 11(1), ali določbe, ki so bolj specifične v smislu cilja ali zajetega področja, da bi dosegle drugačno raven varstva človekovih, zaposlitvenih in socialnih pravic ter okolja ali podnebja.

*Člen 5***Skrbni pregled**

1. Države članice zagotovijo, da družbe izvajajo skrbni pregled človekovih pravic in okolja na podlagi tveganja, kot je določeno v členih 7 do 16 („skrbni pregled“), z izvajanjem naslednjih ukrepov:

- (a) vključitvijo skrbnega pregleda v svoje politike in sisteme obvladovanja tveganja v skladu s členom 7;
- (b) prepoznavanjem in ocenjevanjem dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov v skladu s členom 8 ter po potrebi prednostnim razvrščanjem dejanskih in morebitnih škodljivih vplivov v skladu s členom 9;
- (c) preprečevanjem in ublažitvijo morebitnih škodljivih vplivov ter odpravo dejanskih škodljivih vplivov in čim večjim zmanjšanjem njihovega obsega v skladu s členoma 10 in 11;
- (d) zagotavljanjem poprave dejanskih škodljivih vplivov v skladu s členom 12;

▼C1

- (e) izvajanjem smiselnega sodelovanja z deležniki v skladu s členom 13;
- (f) vzpostavitvijo in ohranjanjem mehanizma uradnega obveščanja in pritožbenega postopka v skladu s členom 14;
- (g) spremljanjem učinkovitosti svoje politike in ukrepov skrbnega pregleda v skladu s členom 15;
- (h) javnim komuniciranjem o skrbnem pregledu v skladu s členom 16.

2. Države članice zagotovijo, da imajo družbe za namene skrbnega pregleda pravico do izmenjave virov in informacij znotraj svojih skupin družb ter z drugimi pravnimi subjekti.

3. Države članice zagotovijo, da poslovni partnerji niso zavezani, da družbi, ki izpolnjuje obveznosti iz te direktive, razkrijejo informacije, ki so poslovne skrivnosti, kot so opredeljene v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2016/943, brez poseganja v razkritje identitete neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev ali bistvenih informacij, potrebnih za prepoznavanje dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov, kadar je to potrebno in ustrezno utemeljeno za to, da družba izpolnjuje obveznosti skrbnega pregleda. To ne posega v možnost poslovnih partnerjev, da varujejo svoje poslovne skrivnosti prek mehanizmov, vzpostavljenih z Direktivo (EU) 2016/943. Poslovni partnerji niso nikoli zavezani k razkritju tajnih podatkov ali drugih informacij, katerih razkritje bi ogrozilo bistvene interese državne varnosti.

4. Države članice od družb zahtevajo, da dokumentacijo o ukrepih, izvedenih za izpolnjevanje svojih obveznosti skrbnega pregleda za namene dokazovanja skladnosti, vključno z dokazili, hranijo vsaj pet let od trenutka, ko je bila taka dokumentacija pripravljena ali pridobljena.

Če po izteku obdobja hrambe iz prvega pododstavka teče sodni ali upravni postopek v skladu s to direktivo, se obdobje hrambe podaljša do zaključka zadeve.

Člen 6

Podpora pri skrbnem pregledu na ravni skupine

1. Države članice zagotovijo, da lahko obvladujoče družbe, ki spadajo na področje uporabe te direktive, izpolnjujejo obveznosti iz členov 7 do 16 in člena 22 v imenu družb, ki so odvisne družbe teh obvladujočih družb in spadajo na področje uporabe te direktive, če to zagotovi učinkovito skladnost. To ne posega v dejstvo, da nadzorni organi v skladu s členom 25 izvajajo pooblastila nad odvisnimi družbami, in v njihovo civilno odgovornost v skladu s členom 29.

▼C1

2. Za izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda iz členov 7 do 16 s strani obvladujoče družbe v skladu z odstavkom 1 tega člena veljajo vsi naslednji pogoji:

- (a) odvisna družba in obvladujoča družba druga drugi zagotavljata vse potrebne informacije in sodelujeta pri izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz te direktive;
- (b) odvisna družba upošteva politiko skrbnega pregleda obvladujoče družbe, ki je ustrezno prilagojena, da se zagotovi izpolnjevanje obveznosti iz člena 7(1) v zvezi z odvisno družbo;
- (c) odvisna družba vključi skrbni pregled v vse svoje politike in sisteme obvladovanja tveganja v skladu s členom 7, pri čemer jasno opiše, katere obveznosti mora izpolnjevati obvladujoča družba, in o tem po potrebi obvesti ustrezne deležnike;
- (d) odvisna družba po potrebi še naprej sprejema ustrezne ukrepe v skladu s členoma 10 in 11 ter izvaja svoje obveznosti v skladu s členoma 12 in 13;
- (e) odvisna družba po potrebi zahteva pogodbeno zagotovila od neposrednega poslovnega partnerja v skladu s členom 10(2), točka (b), ali členom 11(3), točka (c), zahteva pogodbeno zagotovila od posrednega poslovnega partnerja v skladu s členom 10(4) ali 11(5) ter začasno prekine ali preneha poslovni odnos v skladu s členom 10(6) ali 11(7).

3. Kadar obvladujoča družba izpolni obveznost iz člena 22 v imenu odvisne družbe v skladu z odstavkom 1 tega člena, odvisna družba izpolnjuje obveznosti iz člena 22 v skladu z načrtom prehoda obvladujoče družbe za blažitev podnebnih sprememb, ki je ustrezno prilagojen njenemu poslovnemu modelu in strategiji.

*Člen 7***Vključevanje skrbnega pregleda v politike in sisteme obvladovanja tveganja v družbi**

1. Države članice zagotovijo, da družbe vključijo skrbni pregled v vse svoje zadevne politike in sisteme obvladovanja tveganja in da imajo vzpostavljeno politiko skrbnega pregleda, ki zagotavlja skrbni pregled na podlagi tveganja.

2. Politika skrbnega pregleda iz odstavka 1 se oblikuje po predhodnem posvetovanju z zaposlenimi v družbi in njihovimi predstavniki ter vsebuje vse naslednje:

- (a) opis pristopa družbe k skrbnemu pregledu, tudi dolgoročnega;

▼ **C1**

(b) kodeks ravnanja, v katerem so opisana pravila in načela, ki jih morajo upoštevati v družbi in njenih odvisnih družbah ter neposredni ali posredni poslovni partnerji družbe, v skladu s členom 10(2), točka (b), členom 10(4), členom 11(3), točka (c), ali členom 11(5), in

(c) opis postopkov, vzpostavljenih za vključitev skrbnega pregleda v zadevne politike družbe in za izvajanje skrbnega pregleda, vključno z ukrepi za preverjanje skladnosti s kodeksom ravnanja iz točke (b) in za razširitev uporabe tega kodeksa na poslovne partnerje.

3. Države članice zagotovijo, da družbe posodobijo svoje politike skrbnega pregleda brez nepotrebnega odlašanja po vsaki bistveni spremembi ter jih pregledajo in po potrebi posodobijo vsaj vsakih 24 mesecev.

Za namene iz prvega pododstavka družbe upoštevajo škodljive vplive, ki so že bili prepoznani v skladu s členom 8, ter ustrezne ukrepe, sprejete za obravnavanje takih škodljivih vplivov v skladu s členoma 10 in 11, ter rezultate ocen, izvedenih v skladu s členom 15.

*Člen 8***Prepoznavanje in ocenjevanje dejanskih in morebitnih škodljivih vplivov**

1. Države članice zagotovijo, da družbe sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu s tem členom prepoznajo in ocenijo dejanske in morebitne škodljive vplive, ki izhajajo iz njihovega poslovanja ali poslovanja njihovih odvisnih družb in – kadar so povezani z njihovimi verigami dejavnosti – poslovanja njihovih poslovnih partnerjev.

2. Kot del obveznosti iz odstavka 1 družbe ob upoštevanju ustreznih dejavnikov tveganja sprejmejo ustrezne ukrepe za:

(a) evidentiranje svojega poslovanja, poslovanja svojih odvisnih družb in, če so te povezane z njihovimi verigami dejavnosti, svojih poslovnih partnerjev, da se prepoznajo splošna področja, na katerih bodo škodljivi vplivi najverjetnejši in najresnejši;

(b) izvajanje – na podlagi rezultatov evidentiranja iz točke (a) – poglobljenega ocenjevanja svojega poslovanja, poslovanja svojih odvisnih družb in, če so te povezane z njihovimi verigami dejavnosti, svojih poslovnih partnerjev na področjih, na katerih je bilo prepoznano, da bodo škodljivi vplivi najverjetnejši in najresnejši.

▼ **C1**

3. Države članice zagotovijo, da lahko družbe za namene prepoznavanja in ocenjevanja škodljivih vplivov iz odstavka 1, po potrebi na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih informacij, uporabljajo ustrezne vire, vključno z neodvisnimi poročili in informacijami, zbranimi prek mehanizma uradnega obveščanja in v pritožbenem postopku iz člena 14.

4. Kadar je mogoče informacije, potrebne za poglobljeno oceno v skladu z odstavkom 2, točka (b), pridobiti od poslovnih partnerjev na različnih ravneh verige dejavnosti, družba da prednost zahtevanju takih informacij, kadar je to razumno, neposredno od poslovnih partnerjev, kjer je verjetnost, da se bodo pojavili škodljivi vplivi, največja.

*Člen 9***Prednostno razvrščanje prepoznanih dejanskih in morebitnih škodljivih vplivov**

1. Države članice zagotovijo, da družbe, kadar vseh prepoznanih škodljivih vplivov ni mogoče hkrati in v celoti preprečiti, ublažiti, odpraviti ali čim bolj zmanjšati, prednostno razvrstijo škodljive vplive, prepoznane na podlagi člena 8, za izpolnjevanje obveznosti iz člena 10 ali 11.

2. Prednostna razvrstitev iz odstavka 1 temelji na resnosti in verjetnosti škodljivih vplivov.

3. Družba manj resne in manj verjetne škodljive vplive obravnava po tem, ko so bili v skladu s členom 10 oziroma 11 v razumnem času obravnavani najresnejši in najverjetnejši škodljivi vplivi.

*Člen 10***Preprečevanje morebitnih škodljivih vplivov**

1. Države članice zagotovijo, da družbe sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu s členom 9 in tem členom preprečijo, ali kadar preprečevanje ni mogoče ali ni takoj mogoče, ustrezno ublažijo morebitne škodljive vplive, ki so bili ali bi morali biti prepoznani na podlagi člena 8.

Za določitev ustreznih ukrepov iz prvega pododstavka se ustrezno upošteva:

- (a) ali lahko morebitni škodljiv vpliv povzroča sama družba; ali ga lahko skupaj povzročita družba in odvisna družba oziroma poslovni partner z dejanji ali opustitvami; ali ga lahko povzroča le poslovni partner družbe v verigi dejavnosti;

▼C1

- (b) ali do morebitnega škodljivega vpliva lahko pride pri poslovanju odvisne družbe, neposrednega poslovnega partnerja ali posrednega poslovnega partnerja, in
- (c) zmožnost družbe, da vpliva na poslovnega partnerja, ki lahko povzroča ali skupaj povzroča morebitni škodljiv vpliv.

2. Družbe morajo po potrebi sprejeti naslednje ustrezne ukrepe:

- (a) brez odlašanja pripraviti in izvajati načrt preprečevalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za izvajanje ustreznih ukrepov ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav, če je to nujno zaradi narave ali zapletenosti ukrepov, ki so potrebni za preprečevanje; družbe lahko svoje načrte ukrepov pripravijo v sodelovanju s pobudami industrije ali večdeležniškimi pobudami; načrt preprečevalnih ukrepov se prilagodi poslovanju in verigi dejavnosti družb;
- (b) od neposrednega poslovnega partnerja zahtevati pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja družbe in po potrebi z načrtom preprečevalnih ukrepov, vključno z vzpostavitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del verige dejavnosti družbe; kadar so pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 5;
- (c) izvesti potrebne finančne ali nefinančne naložbe, prilagoditve ali posodobitve, na primer v objekte, proizvodne ali druge operativne postopke in infrastrukturo;
- (d) izvesti potrebne spremembe ali izboljšave poslovnega načrta, splošnih strategij in dejavnosti družbe, vključno z nabavnimi praksami ter praksami zasnove in distribucije;
- (e) zagotoviti tudi ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, ki je poslovni partner družbe, po potrebi ob upoštevanju virov, znanja in omejitev MSP, vključno z zagotavljanjem ali omogočanjem dostopa do krepitve zmogljivosti, usposabljanja ali posodobitve sistemov upravljanja, ter, kadar bi skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom preprečevalnih ukrepov ogrozila sposobnost preživetja MSP, z zagotavljanjem ciljno usmerjene in sorazmerne finančne podpore, kot so neposredno financiranje, posojila z nizko obrestno mero, jamstva neprekinjenega financiranja ali pomoč pri zagotavljanju financiranja;
- (f) v skladu s pravom Unije, vključno s konkurenčnim pravom, sodelovati z drugimi subjekti, po potrebi tudi za povečanje sposobnosti družbe za preprečevanje ali blaženje škodljivih vplivov, zlasti kadar noben drug ukrep ni primeren ali učinkovit.

▼C1

3. Družbe lahko po potrebi poleg ukrepov iz odstavka 2 sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so v sodelovanju s poslovnim partnerjem obravnavati svoja pričakovanja v zvezi s preprečevanjem in ublažitvijo morebitnih škodljivih vplivov ali z zagotavljanjem ali omogočanjem dostopa do krepitve zmogljivosti, usmerjanja ter upravne in finančne podpore, kot so posojila ali financiranje, ob upoštevanju virov, znanja in omejitev poslovnega partnerja.

4. Kar zadeva morebitne škodljive vplive, ki jih z ustreznimi ukrepi iz odstavka 2 ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti, lahko družba zahteva pogodbeno zagotovila od posrednega poslovnega partnerja, da bi tako dosegla skladnost s kodeksom ravnanja družbe ali načrtom preventivnih ukrepov. Kadar so taka pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 5.

5. Pogodbeno zagotovila iz odstavka 2, točka (b), in odstavka 4 spremljajo ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Za namene preverjanja skladnosti lahko družba uporabi preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, tudi prek pobud industrije ali večdeležniških pobud.

Kadar se pogodbeno zagotovila pridobijo od MSP ali se pogodba sklene z MSP, morajo biti uporabljeni pogoji pošteni, razumni in nediskriminatorni. Družba oceni tudi, ali bi morali pogodbeno zagotovila MSP spremljati ustrezni ukrepi za MSP iz odstavka 2, točka (e). Kadar se izvajajo ukrepi za preverjanje skladnosti v zvezi z MSP, družba krije stroške preverjanja, ki ga opravi neodvisna tretja oseba. Kadar MSP zahteva plačilo vsaj dela stroškov preverjanja, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, ali v dogovoru z družbo, lahko MSP rezultate takega preverjanja deli z drugimi družbami.

6. Kar zadeva morebitne škodljive vplive, kot so navedeni v odstavku 1, ki jih z ukrepi iz odstavkov 2, 4 in 5 ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti, družba v skrajni sili ne sme sklepati novih ali podaljševati obstoječih odnosov s poslovnim partnerjem, v zvezi s katerim oziroma v verigi dejavnosti katerega je vpliv nastal, in mora, če to dovoljuje pravo, ki ureja njegove odnose, v skrajni sili sprejeti naslednje ukrepe:

- (a) brez nepotrebnega odlašanja sprejme in izvaja okrepljen načrt preprečevalnih ukrepov za posamezni škodljiv vpliv z uporabo ali povečanjem pritiska družbe z začasno prekinitvijo poslovnih odnosov v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če se upravičeno pričakuje, da bodo ta prizadevanja uspešna; načrt ukrepov vključuje poseben in ustrezen časovni okvir za sprejetje in izvajanje vseh ukrepov v njem, v katerem lahko družba išče tudi alternativne poslovne partnerje;

▼ **C1**

- (b) če ni razumno pričakovati, da bodo ta prizadevanja uspešna, ali če izvajanje okrepljenega načrta preprečevalnih ukrepov ni preprečilo ali ublažilo škodljivega vpliva, prekine poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če je morebiten škodljiv vpliv resen.

Pred začasno ali dokončno prekinitvijo poslovnega odnosa družba oceni, ali bi bilo mogoče razumno pričakovati, da bodo škodljivi vplivi tega dejanja očitno resnejši od škodljivega vpliva, ki ga ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti. V tem primeru se od družbene zahteva, da začasno ali dokončno prekine poslovni odnos, in lahko pristojnemu nadzornemu organu sporoči ustrezno utemeljene razloge za to odločitev.

Države članice zagotovijo možnost začasne prekinitve ali prekinitve poslovnega odnosa v pogodbah, ki jih ureja njihova zakonodaja v skladu s prvim pododstavkom, razen za pogodbe, pri katerih so stranke zakonsko zavezane, da jih sklenejo.

Kadar se družba odloči začasno ali dokončno prekiniti poslovni odnos, sprejme ukrepe za preprečevanje, ublažitev ali odpravo vplivov začasne ali dokončne prekinitve, o tem v razumnem roku obvesti zadevnega poslovnega partnerja in odločitev redno pregleduje.

Če se družba odloči, da ne bo začasno ali dokončno prekinila poslovnega odnosa na podlagi tega člena, spremlja morebitni škodljiv vpliv in redno ocenjuje svojo odločitev ter ali so na voljo nadaljnji ustrezni ukrepi.

Člen 11

Odprava dejanskih škodljivih vplivov

1. Države članice zagotovijo, da družbe sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu s členom 9 in tem členom odpravijo dejanske škodljive vplive, ki so bili ali bi morali biti prepoznani na podlagi člena 8.

Za določitev ustreznih ukrepov iz prvega pododstavka se ustrezno upošteva:

- (a) ali dejanski škodljiv vpliv povzroča samo družba; ali ga skupaj povzročita družba in odvisna družba oziroma poslovni partner z dejanji ali opustitvami; ali ga povzroča le poslovni partner družbe v verigi dejavnosti;
- (b) ali je do dejanskega škodljivega vpliva prišlo pri poslovanju odvisne družbe, neposrednega poslovnega partnerja ali posrednega poslovnega partnerja, ter

▼C1

- (c) zmožnost družbe, da vpliva na poslovnega partnerja, ki je povzročil ali je skupaj povzročil dejanski škodljiv vpliv.

2. Kadar škodljivega vpliva ni mogoče takoj odpraviti, države članice zagotovijo, da družbe čim bolj zmanjšajo obseg tega vpliva.

3. Družbe morajo po potrebi sprejeti naslednje ustrezne ukrepe:

- (a) nevtraliziranje škodljivega vpliva ali čim večje zmanjšanje njegovega obsega; taki ukrepi morajo biti sorazmerni z resnostjo škodljivega vpliva ter vključenostjo družbe v škodljiv vpliv;
- (b) kadar je to nujno, ker škodljivega vpliva ni mogoče takoj odpraviti, čim prejšnja priprava in izvedba načrta popravljalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za izvajanje ustreznih ukrepov ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav; družbe lahko svoje načrte ukrepov pripravijo v sodelovanju s pobudami industrije ali večdeležniškimi pobudami; načrt popravljalnih ukrepov se prilagodi poslovanju in verigam dejavnosti družb;
- (c) od neposrednega poslovnega partnerja zahtevati pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja družbe in po potrebi z načrtom popravljalnih ukrepov, vključno z vzpostavitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od svojih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del verige dejavnosti družbe; kadar so pogodbeni zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 6;
- (d) izvesti potrebne finančne ali nefinančne naložbe, prilagoditve ali posodobitve, na primer v objekte, proizvodne ali druge operativne postopke in infrastrukturo;
- (e) izvesti potrebne spremembe ali izboljšave poslovnega načrta, splošnih strategij in dejavnosti družbe, vključno z nabavnimi praksami ter praksami zasnove in distribucije;
- (f) zagotoviti ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, ki je poslovni partner družbe, po potrebi ob upoštevanju virov, znanja in omejitev MSP, vključno z zagotavljanjem ali omogočanjem dostopa do krepitve zmogljivosti, usposabljanja ali posodobitve sistemov upravljanja, ter, kadar bi skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom popravljalnih ukrepov ogrozila sposobnost preživetja MSP, z zagotavljanjem ciljno usmerjene in sorazmerne finančne podpore, kot so neposredno financiranje, posojila z nizko obrestno mero, jamstva neprekinjenega financiranja ali pomoč pri zagotavljanju financiranja;

▼ C1

(g) v skladu s pravom Unije, vključno s konkurenčnim pravom, sodelovanje z drugimi subjekti, po potrebi tudi za povečanje sposobnosti družbe, da odpravi škodljiv vpliv ali čim bolj zmanjša obseg takega vpliva, zlasti kadar noben drug ukrep ni primeren ali učinkovit;

(h) zagotoviti popravo v skladu s členom 12;

4. Družbe lahko po potrebi poleg ukrepov iz odstavka 3 sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so v sodelovanju s poslovnim partnerjem obravnavati svoja pričakovanja v zvezi z odpravo dejanskih škodljivih vplivov ali čim večjim zmanjšanjem obsega takega vpliva ali z zagotavljanjem ali omogočanjem dostopa do krepitve zmogljivosti, usmerjanja ter upravne in finančne podpore, kot so posojila in financiranje, ob upoštevanju virov, znanja in omejitev poslovnega partnerja.

5. Kar zadeva dejanske škodljive vplive, ki jih z ustreznimi ukrepi iz odstavka 3 ni bilo mogoče odpraviti ali ustrezno čim bolj zmanjšati njihovega obsega, lahko družba zahteva pogodbeno zagotovila od posrednega poslovnega partnerja, da bi tako dosegla skladnost s kodeksom ravnanja družbe ali načrtom popravljanih ukrepov. Kadar so taka pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 6.

6. Pogodbeno zagotovila iz odstavka 3, točka (c), in odstavka 5 spremljajo ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Za namene preverjanja skladnosti lahko družba uporabi preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, tudi prek pobud industrije ali večdeležniških pobud.

Kadar se pogodbeno zagotovila pridobijo od MSP ali se pogodba sklene z MSP, morajo biti uporabljeni pogoji pošteni, razumni in nediskriminatorni. Družba oceni tudi, ali bi morali pogodbeno zagotovila z MSP spremljati ustrezni ukrepi za MSP iz odstavka 3, točka (f). Kadar se izvajajo ukrepi za preverjanje skladnosti v zvezi z MSP, družba krije stroške preverjanja, ki ga opravi neodvisna tretja oseba. Kadar MSP zahteva plačilo vsaj dela stroškov preverjanja, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, ali v dogovoru z družbo, lahko MSP rezultate takega preverjanja deli z drugimi družbami.

7. Kar zadeva dejanske škodljive vplive iz odstavka 1, ki jih z ukrepi iz odstavkov 3, 5 in 6 ni bilo mogoče odpraviti ali čim bolj zmanjšati njihovega obsega, družba v skrajni sili ne sme sklepati novih ali podaljševati obstoječih odnosov s poslovnim partnerjem, v zvezi s katerim oziroma v verigi dejavnosti katerega je vpliv nastal, in mora, če to dovoljuje pravo, ki ureja njegove odnose, v skrajni sili sprejeti naslednje ukrepe:

▼ C1

- (a) brez nepotrebnega odlašanja sprejme in izvaja okrepljen načrt popravljalnih ukrepov za posamezni škodljiv vpliv, tudi z uporabo ali povečanjem pritiska družbe z začasno prekinitvijo poslovnih odnosov v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če se upravičeno pričakuje, da bodo ta prizadevanja uspešna; načrt ukrepov vključuje poseben in ustrezen časovni okvir za sprejetje in izvajanje vseh ukrepov v njem, v katerem lahko družba išče tudi alternativne poslovne partnerje;
- (b) če ni razumno pričakovati, da bodo prizadevanja iz točke (a) uspešna, ali če izvajanje okrepljenega načrta popravljalnih ukrepov ne odpravi ali čim bolj zmanjša obseg škodljivega vpliva, prekine poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če je dejanski škodljiv vpliv resen.

Preden začasno ali dokončno prekine poslovni odnos, družba oceni, ali je mogoče razumno pričakovati, da bodo škodljivi vplivi tega odnosa očitno resnejši od škodljivega vpliva, ki ga ni bilo mogoče odpraviti, ali obsega, ki ga ni bilo mogoče ustrezno čim bolj zmanjšati. V tem primeru se od družbene zahteva, da začasno ali dokončno prekine poslovni odnos, in lahko pristojnemu nadzornemu organu sporoči ustrezno utemeljene razloge za to odločitev.

Države članice zagotovijo možnost začasne prekinitve ali prekinitve poslovnega odnosa v pogodbah, ki jih ureja njihova zakonodaja v skladu s prvim pododstavkom, razen za pogodbe, pri katerih so stranke zakonsko zavezane, da jih sklenejo.

Kadar se družba odloči začasno ali dokončno prekiniti poslovni odnos, sprejme ukrepe za preprečevanje, ublažitev ali odpravo vplivov začasne ali dokončne prekinitve, o tem v razumnem roku obvesti poslovnega partnerja in odločitev redno pregleduje.

Kadar se družba odloči, da ne bo začasno ali dokončno prekinila poslovnega odnosa na podlagi tega člena, družba spremlja dejanski škodljiv vpliv in redno ocenjuje svojo odločitev ter ali so na voljo nadaljnji ustrezni ukrepi.

Člen 12

Poprava dejanskih škodljivih vplivov

1. Države članice zagotovijo, da družba, kadar je povzročila ali skupaj povzročila dejanski škodljiv vpliv, zagotovi popravo škode.
2. Kadar dejanski škodljivi vpliv povzroči le poslovni partner družbe, lahko družba zagotovi prostovoljno popravo škode. Družba lahko svojo zmožnost vplivanja na poslovnega partnerja, ki povzroča škodljiv vpliv, uporabi tudi za zagotovitev poprave škode.

▼C1*Člen 13***Smiselno sodelovanje z deležniki**

1. Države članice zagotovijo, da družbe sprejmejo ustrezne ukrepe za učinkovito sodelovanje z deležniki v skladu s tem členom.
2. Brez poseganja v Direktivo (EU) 2016/943 družbe pri posvetovanju z deležniki le-tim po potrebi zagotovijo ustrezne in celovite informacije za izvedbo učinkovitih in preglednih posvetovanj. Brez poseganja v Direktivo (EU) 2016/943 se deležnikom, s katerimi poteka posvetovanje, omogoči, da predložijo obrazloženo zahtevo za dodatne informacije, ki jih družba zagotovi v razumnem roku ter v ustrezni in razumljivi obliki. Če družba zavrne zahtevo po dodatnih informacijah, imajo deležniki, s katerimi poteka posvetovanje, pravico do pisne utemeljitve te zavrnitve.
3. Posvetovanje z deležniki poteka v naslednjih fazah postopka skrbnega pregleda:
 - (a) pri zbiranju potrebnih informacij o dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivih, da se prepoznajo, ocenijo in prednostno razvrstijo škodljivi vplivi na podlagi členov 8 in 9;
 - (b) pri pripravi načrtov preprečevalnih in popravljalnih ukrepov na podlagi člena 10(2) in člena 11(3) ter pri pripravi okrepljenih načrtov preprečevalnih in popravljalnih ukrepov na podlagi člena 10(6) in člena 11(7);
 - (c) pri odločanju o prekinitvi ali začasni prekinitvi poslovnega odnosa na podlagi člena 10(6) in člena 11(7);
 - (d) pri sprejemanju ustreznih ukrepov za popravo škodljivih vplivov na podlagi člena 12;
 - (e) po potrebi pri oblikovanju kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov za spremljanje, zahtevanih v členu 15.
4. Kadar ni razumno mogoče učinkovito sodelovati z deležniki v obsegu, ki je potreben za izpolnitev zahtev iz te direktive, se družbe dodatno posvetujejo s strokovnjaki, ki lahko zagotovijo verodostojen vpogled v dejanske ali morebitne škodljive vplive.
5. Družbe pri posvetovanju z deležniki prepoznajo in obravnavajo ovire za sodelovanje ter zagotovijo, med drugim z ohranjanjem zaupnosti ali anonimnosti, da udeleženci ne bodo deležni povračilnih ali maščevalnih ukrepov.

▼ **C1**

6. Države članice zagotovijo, da lahko družbe izpolnjujejo obveznosti iz tega člena prek pobud industrije ali večdeležniških pobud, kot je ustrezno, pod pogojem, da postopki posvetovanja izpolnjujejo zahteve iz tega člena. Uporaba pobud industrije in večdeležniških pobud ne zadostuje za izpolnitev obveznosti posvetovanja z zaposlenimi v družbi in njihovimi predstavniki.

7. Sodelovanje z zaposlenimi in njihovimi predstavniki ne posega v ustrezno pravo Unije in nacionalno pravo na področju zaposlovanja in socialnih pravic ter veljavne kolektivne pogodbe.

*Člen 14***Mehanizem uradnega obveščanja in pritožbeni postopek**

1. Države članice zagotovijo, da družbe osebam in subjektom iz odstavka 2 omogočijo, da pri njih vložijo pritožbe, kadar imajo te osebe ali subjekti upravičene pomisleke glede dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov v zvezi s poslovanjem družb, poslovanjem njihovih odvisnih družb ali poslovanjem njihovih poslovnih partnerjev v verigah dejavnosti družb.

2. Države članice zagotovijo, da lahko pritožbe vložijo:

- (a) fizične ali pravne osebe, ki so prizadete ali ki upravičeno domnevajo, da bi jih škodljiv vpliv lahko prizadel, ter zakoniti predstavniki takih oseb v njihovem imenu, kot so organizacije civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic;
- (b) sindikati in drugi predstavniki delavcev, ki zastopajo fizične osebe, ki delajo v zadevni verigi dejavnosti, ter
- (c) organizacije civilne družbe, ki delujejo in imajo izkušnje na povezanih področjih, kjer je škodljiv vpliv na okolje predmet pritožbe.

3. Države članice zagotovijo, da družbe vzpostavijo pošten, javno dostopen, dostopen, predvidljiv in pregleden postopek za obravnavanje pritožb iz odstavka 1, vključno s postopkom, kadar družba meni, da je pritožba neutemeljena, ter o navedenem postopku obvestijo zadevne predstavnike delavcev in sindikate. Družbe sprejmejo tudi ukrepe, ki so na voljo pod razumnimi pogoji, da se prepreči kakršna koli oblika povračilnih ukrepov, in sicer z zagotavljanjem zaupnosti identitete osebe ali organizacije, ki vloži pritožbo, v skladu z nacionalnim pravom. Kadar je treba informacije izmenjati, se to stori na način, ki ne ogroža varnosti pritožnika, med drugim se ne razkrije identiteta pritožnika.

▼ C1

Države članice zagotovijo, da se v primeru utemeljene pritožbe šteje, da je škodljiv vpliv, na katerega se sklicuje pritožba, ugotovljen v smislu člena 8, in da družba sprejme ustrezne ukrepe v skladu s členi 10, 11 in 12.

4. Države članice zagotovijo, da imajo pritožniki pravico:

- (a) zahtevati, da družba, pri katerem so na podlagi odstavka 1 vložili pritožbo, ustrezno nadalje ukrepa v zvezi s pritožbo;
- (b) srečati predstavnike družbena ustrezni ravni, da bi razpravljali o dejanskih ali morebitnih resnih škodljivih vplivih, ki so predmet pritožbe, in morebitni popravi v skladu s členom 12;
- (c) od družbe izvedeti razloge, zaradi katerih se je pritožba štela za utemeljeno ali neutemeljeno, in, kadar se šteje za utemeljeno, dobiti informacije o ukrepih, ki so bili ali bodo sprejeti.

5. Države članice zagotovijo, da družbe vzpostavijo dostopen mehanizem, da lahko osebe in subjekti predložijo uradna obvestila, kadar imajo informacije ali pomisleke glede dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov v zvezi s poslovanjem družb, njihovih odvisnih družb in njihovih poslovnih partnerjev v verigah dejavnosti družb.

Mehanizem zagotavlja, da se lahko uradna obvestila pošljejo anonimno ali zaupno v skladu z nacionalnim pravom. Družbe sprejmejo tudi ukrepe, ki so na voljo pod razumnimi pogoji, da se prepreči kakršna koli oblika povračilnih ukrepov, in s tem, da se zagotovi, da identiteta osebe ali subjekta, ki predloži uradno obvestilo, ostane zaupna v skladu z nacionalnim pravom. Družba lahko osebe ali subjekte, ki predložijo uradna obvestila, po potrebi obvesti o korakih in ukrepih, ki jih je sprejela ali jih bo sprejela.

6. Države članice zagotovijo, da imajo družbe možnost, da obveznosti iz odstavka 1, prvega pododstavka odstavka 3 in odstavka 5, izpolnijo s sodelovanjem v kolektivnih pritožbenih postopkih in mehanizmi uradnega obveščanja, tudi tistih, ki so jih skupno vzpostavile družbe, in sicer prek industrijskih združenj, večdeležniških pobud ali globalnih okvirnih sporazumov, če taki sodelovalni postopki in mehanizmi izpolnjujejo zahteve iz tega člena.

7. Vložitev uradnega obvestila ali pritožbe v skladu s tem členom ne bi smela biti osnovni pogoj za dostop ter vlagateljem ne bi smela preprečiti dostopa do postopkov iz člena 26 in 29 ali do drugih zunaj-sodnih mehanizmov.

▼ C1*Člen 15***Spremljanje**

Države članice zagotovijo, da družbe izvajajo redna ocenjevanja svojega lastnega poslovanja in ukrepov, poslovanja in ukrepov svojih odvisnih družb ter – kadar so povezani z verigo dejavnosti družbe– poslovanja in ukrepov svojih poslovnih partnerjev, da bi ocenile izvajanje in spremljale zadostnost in učinkovitost prepoznavanja, preprečevanja, ublažitve in odprave škodljivih vplivov ter čim večjega zmanjšanja njihovega obsega. Taka ocenjevanja po potrebi temeljijo na kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikih ter se izvajajo brez nepotrebne odlašanja po vsaki bistveni spremembi, sicer pa vsaj vsakih 12 mesecev in kadar koli obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da se lahko pojavijo nova tveganja za pojav navedenih škodljivih vplivov. Politika skrbnega pregleda, ugotovljeni škodljivi vplivi in iz tega izhajajoči ustrezni ukrepi se po potrebi posodobijo v skladu z rezultati teh ocenjevanj in ob ustreznem upoštevanju ustreznih informacij deležnikov.

*Člen 16***Obveščanje**

1. Brez poseganja v izjemo iz odstavka 2 tega člena države članice zagotovijo, da družbe poročajo o zadevah, ki jih zajema ta direktiva, tako da na svojem spletnem mestu objavijo letno poročilo. To letno poročilo se objavi:

- (a) v vsaj enem od uradnih jezikov Unije, ki se uporablja v državi članici nadzornega organa, imenovanega na podlagi člena 24, in, kadar se razlikuje, v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnega poslovanja;
- (b) v razumnem roku, vendar najpozneje 12 mesecev po datumu bilance stanja za poslovno leto, na katerega se nanaša poročilo, ali, za družbe, ki prostovoljno poročajo v skladu z Direktivo 2013/34/EU, do datuma objave letnih računovodskih izkazov.

V primeru družbe, ustanovljene v skladu s pravom tretje države, poročilo vključuje tudi informacije, zahtevane na podlagi člena 23(2) v zvezi s pooblaščenim zastopnikom družbe.

2. Odstavek 1 tega člena se ne uporablja za družbe, za katere veljajo zahteve glede poročanja o trajnostnosti v skladu s členi 19a, 29a ali 40a Direktive 2013/34/EU, vključno s tistimi, ki so izvzete v skladu s členom 19a(9) ali členom 29a(8) navedene direktive.

▼C1

3. Komisija do 31. marca 2027 v skladu s členom 34 sprejme delegirane akte za dopolnitev te direktive z določitvijo vsebine in meril za poročanje iz odstavka 1, v katerih zlasti določi dovolj podrobne informacije o opisu skrbnega pregleda, ugotovljenih dejanskih in morebitnih škodljivih vplivih ter ustreznih ukrepih, sprejetih v zvezi s temi vplivi. Komisija pri pripravi teh delegiranih aktov ustrezno upošteva standarde poročanja o trajnostnosti, sprejete na podlagi členov 29b in 40b Direktive 2013/34/EU, in jih po potrebi uskladi z njimi.

Komisija pri sprejemanju delegiranih aktov iz prvega pododstavka zagotovi, da se ne podvajajo zahteve glede poročanja za družbe iz člena 3(1), točka (a)(iii), za katere veljajo zahteve glede poročanja v skladu s členom 4 Uredbe (EU) 2019/2088, ob tem pa v celoti ohrani minimalne obveznosti, določene v tej direktivi.

*Člen 17***Dostopnost informacij na evropski enotni točki dostopa**

1. Države članice od 1. januarja 2029 zagotovijo, da družbe pri objavi letnih poročil iz člena 16(1) te direktive navedeno poročilo hkrati predložijo organu za zbiranje podatkov iz odstavka 3 tega člena, da so dostopne na evropski enotni točki dostopa (ESAP), vzpostavljeni z Uredbo (EU) 2023/2859.

Države članice zagotovijo, da so informacije iz letnega poročila iz prvega pododstavka skladne z naslednjimi zahtevami:

(a) predložijo se v formatu, ki omogoča izvlečenje podatkov, kakor je opredeljen v členu 2, točka 3, Uredbe (EU) 2023/2859, ali, kadar to zahteva pravo Unije ali nacionalno pravo, v strojno berljivem formatu, kakor je opredeljen v členu 2, točka 4, navedene uredbe;

(b) spremljajo jih naslednji metapodatki:

(i) vsa imena družbe, na katero se nanašajo informacije;

(ii) identifikator pravnih subjektov družbe, kot je določen na podlagi člena 7(4), točka (b), Uredbe (EU) 2023/2859;

(iii) velikost družbe po kategorijah, kot so določene na podlagi člena 7(4), točka (d), Uredbe (EU) 2023/2859;

(iv) industrijski sektor(ji) gospodarskih dejavnosti družbe, kot je določen na podlagi člena 7(4), točka (e), Uredbe (EU) 2023/2859;

▼C1

(v) vrsta informacij, kot je določena na podlagi člena 7(4), točka (c), Uredbe (EU) 2023/2859;

(vi) oznaka, ali informacije vključujejo osebne podatke.

2. Za namene odstavka 1, točka (b)(ii), države članice zagotovijo, da družbe pridobijo identifikator pravnih subjektov.

3. Da se na ESAP omogoči dostop do informacij iz odstavka 1 tega člena, države članice do 31. decembra 2028 imenujejo vsaj en organ za zbiranje podatkov, opredeljen v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2023/2859 in o tem uradno obvestijo Evropski organ za vrednostne papirje in trge.

4. Za zagotovitev učinkovitega zbiranja in upravljanja informacij, predloženih v skladu z odstavkom 1, se Komisija pooblasti za sprejetje izvedbenih ukrepov, da določi:

- (a) vse druge metapodatke, ki morajo biti priloženi informacijam;
- (b) strukturiranje podatkov v informacijah; ter
- (c) za katere informacije se zahteva strojno berljiv format in kateri strojno berljiv format se v takih primerih uporabi.

*Člen 18***Vzorčne pogodbene klavzule**

Da bi družbam zagotovili podporo za lažje zagotavljanje skladnosti s členom 10(2), točka (b), in členom 11(3), točka (c), Komisija v posvetovanju z državami članicami in deležniki sprejme smernice o prostovoljnih vzorčnih pogodbених klavzulah do 26. januarja 2027.

*Člen 19***Smernice**

1. Da bi zagotovila podporo družbam ali organom držav članic glede tega, kako bi morale družbe praktično izpolnjevati svoje obveznosti skrbnega pregleda, in za zagotovitev podpore deležnikom, Komisija v posvetovanju z državami članicami in deležniki, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropsko agencijo za okolje, Evropskim organom za delo ter po potrebi z mednarodnimi organizacijami in drugimi organi, ki imajo strokovno znanje s področja skrbnega pregleda, izda smernice, vključno s splošnimi smernicami in smernicami za določene sektorje ali smernicami za določene škodljive vplive.

2. Smernice, ki se izdajo na podlagi odstavka 1, vključujejo:

▼C1

- (a) smernice in najboljše prakse o tem, kako izvajati skrbni pregled v skladu z obveznostmi iz členov 5 do 16, zlasti postopek ugotavljanja na podlagi člena 8, prednostno razvrščanje vplivov na podlagi člena 9, ustrezne ukrepe za prilagoditev nabavnih praks na podlagi člena 10(2) in člena 11(3), odgovorno prekinitev sodelovanja na podlagi člena 10(6) in člena 11(7), ustrezne ukrepe za popravo na podlagi člena 12 ter kako prepoznati deležnike in sodelovati z njimi na podlagi člena 13, tudi prek mehanizma uradnega obveščanja in pritožbenega postopka iz člena 14;
- (b) praktične smernice o načrtu prehoda iz člena 22;
- (c) smernice za posamezne sektorje;
- (d) smernice za oceno dejavnikov tveganja na ravni družbe, poslovnih dejavnosti, geografskih in kontekstualnih dejavnikov tveganja, dejavnikov tveganja na ravni produktov in storitev ter sektorskih dejavnikov tveganja, vključno s tistimi, ki so povezani s konfliktnimi območji in območji z visokim tveganjem;
- (e) sklicevanja na podatke in vire informacij, ki so na voljo za izpolnjevanje obveznosti iz te direktive, ter na digitalna orodja in tehnologije, ki bi lahko olajšali in podprli skladnost;
- (f) informacije o tem, kako deliti vire in informacije med družbami in drugimi pravnimi subjekti za namene skladnosti z določbami nacionalnega prava, sprejetimi na podlagi te direktive, na način, ki je v skladu z varstvom poslovnih skrivnosti na podlagi člena 5(3) ter varstvom pred morebitnimi povračilnimi in maščevalnimi ukrepi, kot je določeno v členu 13(5);
- (g) informacije za deležnike in njihove predstavnike o tem, kako sodelovati v postopku skrbnega pregleda.

3. Smernice iz odstavka 2, točke (a), (d) in (e), se objavijo do 26. januarja 2027. Smernice iz odstavka 2, točke (b), (f) in (g), se objavijo do 26. julija 2027.

4. Smernice iz tega člena se objavijo v vseh uradnih jezikih Unije. Komisija redno pregleduje smernice in jih po potrebi prilagodi.

▼ **C1***Člen 20***Spremljevalni ukrepi**

1. Države članice za zagotavljanje informacij in podpore družbam, njihovim poslovnim partnerjem in deležnikom posamično ali skupaj vzpostavijo in upravljajo namenska spletna mesta, platforme ali portale. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni MSP, ki so prisotna v verigah dejavnosti družb. Ta spletna mesta, platforme ali portali omogočajo zlasti dostop do:

- (a) vsebine in meril za poročanje, kot jih določi Komisija v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 16(3);
- (b) smernic Komisije o prostovoljnih vzorčnih pogodbenih klavzulah iz člena 18 in smernic, ki jih izda na podlagi člena 19;
- (c) enotne službe za podporo iz člena 21; ter
- (d) informacij za deležnike in njihove predstavnike o tem, kako sodelovati v postopku skrbnega pregleda.

2. Brez poseganja v pravila o državni pomoči lahko države članice finančno podprejo MSP. Države članice lahko tudi zagotovijo podporo deležnikom, da bi olajšale uveljavljanje pravic iz te direktive.

3. Komisija lahko na podlagi obstoječih ukrepov Unije, ki podpirajo skrbni pregled v Uniji in tretjih državah, dopolni podpirne ukrepe držav članic ter oblikuje nove ukrepe, vključno z olajšanjem pobud industrije ali večdeležniških pobud, da bi družbam pomagala pri izpolnjevanju njihovih obveznosti.

4. Brez poseganja v člene 25, 26 in 29 lahko družbe pri izvajanju obveznosti iz členov 7 do 16 sodelujejo v pobudah industrije in večdeležniških pobudah, kolikor so te pobude primerne za podporo izpolnjevanju navedenih obveznosti. Zlasti lahko družbe po oceni svoje ustreznosti uporabijo ustrezno analizo tveganja, ki jo je izvedla industrija ali večdeležniške pobude ali člani teh pobud, ali pri njej sodelujejo, in lahko v okviru teh pobud sprejmejo učinkovite ustrezne ukrepe ali se jim pridružijo. Pri tem družbe spremljajo učinkovitost takih ukrepov in po potrebi še naprej sprejemajo ustrezne ukrepe za zagotavljanje izpolnjevanja svojih obveznosti.

Komisija in države članice lahko olajšajo razširjanje informacij o takih pobudah in njihovih rezultatih. Komisija v sodelovanju z državami članicami izda smernice, v katerih določi merila ustreznosti in metodologijo za družbe za ocenjevanje ustreznosti pobud industrije in večdeležniških pobud.

▼C1

5. Brez poseganja v člene 25, 26 in 29 družbe lahko uporabljajo preverjanje družb v svojih verigah dejavnosti in iz teh družb, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, da bi podprla izvajanje obveznosti skrbnega pregleda, če je tako preverjanje ustrezno za podporo izpolnjevanju zadevnih obveznosti. Preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, lahko izvedejo druge družbe ali pobuda industrije ali večdeležniška pobuda. Neodvisne tretje osebe, ki opravijo preverjanje, delujejo objektivno in popolnoma neodvisno od družbe, niso v nikakršnem nasprotju interesov, niso izpostavljene niti neposrednemu niti posrednemu zunanjemu vplivu ter se vzdržijo vseh dejanj, ki so nezdržljiva z njihovo neodvisnostjo. Glede na naravo škodljivega vpliva imajo izkušnje in kompetence na področju okolja ali človekovih pravic ter so odgovorne za kakovost in zanesljivost preverjanja, ki ga izvajajo.

Komisija v sodelovanju z državami članicami izda smernice, v katerih določi merila ustreznosti in metodologijo za družbe za ocenjevanje ustreznosti tretjih oseb, ki opravijo preverjanje, ter smernice za spremljanje točnosti, učinkovitosti in celovitosti preverjanja, ki ga opravijo tretje osebe.

*Člen 21***Enotna služba za podporo**

1. Komisija vzpostavi enotno službo za podporo, prek katere lahko družbe iščejo informacije, smernice in podporo glede izpolnjevanja svojih obveznosti iz te direktive.

2. Ustrezni nacionalni organi v vsaki državi članici sodelujejo z enotno službo za podporo, da bi pomagali pri prilagajanju informacij in smernic nacionalnim okoliščinam ter pri razširjanju teh informacij in smernic.

*Člen 22***Boj proti podnebnim spremembam**

1. Države članice zagotovijo, da družbe iz člena 2(1), točke (a), (b) in (c), ter člena 2(2), točke (a), (b) in (c), sprejmejo in uveljavijo načrt za prehod za blažitev podnebnih sprememb, katerega cilj je po najboljših močeh zagotoviti, da sta poslovni model in strategija družbe združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo in omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom ter ciljem doseganja podnebne nevtralnosti, kot je določen v Uredbi (EU) 2021/1119, vključno z njenimi vmesnimi cilji podnebne nevtralnosti in cilji podnebne nevtralnosti do leta 2050, ter po potrebi izpostavljenostjo družbe dejavnostim, povezanim s premogom, nafto in plinom.

▼C1

Zasnova načrta za prehod za blažitev podnebnih sprememb iz prvega pododstavka vsebuje:

- (a) časovno omejene cilje v zvezi s podnebnimi spremembami za leto 2030 in v petletnih korakih do leta 2050 na podlagi prepričljivih znanstvenih dokazov ter po potrebi tudi cilje absolutnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za emisije obsega 1, 2 in 3 za vsako od teh kategorij;
- (b) opis opredeljenih vzvodov razogljíčenja in načrtovanih ključnih ukrepov za doseganje ciljev iz točke (a), po potrebi vključno s spremembami portfelja proizvodov in storitev družbe ter sprejetjem novih tehnologij;
- (c) obrazložitev in količinsko opredelitev naložb in financiranja, ki podpirajo izvajanje načrta za prehod za blažitev podnebnih sprememb; ter
- (d) opis vloge upravnih, poslovnih in nadzornih organov v zvezi z načrtom za prehod za blažitev podnebnih sprememb.

2. Za družbe, ki poročajo o načrtu za prehod za blažitev podnebnih sprememb v skladu s členom 19a, 29a ali 40a Direktive 2013/34/EU, se šteje, da so izpolnile obveznost sprejetja načrta za prehod za blažitev podnebnih sprememb iz odstavka 1 tega člena.

Za družbe, ki so vključene v načrt za prehod za blažitev podnebnih sprememb svojega obvladujočega podjetja, sporočene v skladu s členom 29a ali 40a Direktive 2013/34/EU, se šteje, da so izpolnile obveznost sprejetja načrta za prehod za blažitev podnebnih sprememb iz odstavka 1 tega člena.

3. Države članice zagotovijo, da se načrt za prehod za blažitev podnebnih sprememb iz odstavka 1 posodobi vsakih 12 mesecev in da vsebuje opis napredka, ki ga je družba dosegla pri doseganju ciljev iz odstavka 1, drugi pododstavek, točka (a).

Člen 23

Pooblaščen zastopnik

1. Države članice zahtevajo, da družba iz člena 2(2), ki posluje v državi članici, za svojega pooblaščenega zastopnika imenuje fizično ali pravno osebo, ki ima sedež ali stalno prebivališče v eni od držav članic, v katerih družba posluje. Imenovanje je veljavno, ko pooblaščen zastopnik potrdi, da je imenovanje sprejel.

▼C1

2. Države članice zahtevajo, da pooblaščen zastopnik ali družba zagotovi, da je nadzorni organ države članice, v kateri ima pooblaščen zastopnik stalno prebivališče ali sedež, uradno obveščen o imenu, naslovu, elektronskem naslovu in telefonski številki pooblaščenega zastopnika in – če to ni isti organ – pristojni nadzorni organ, kot je določeno v členu 24(3). Države članice zagotovijo, da mora pooblaščen zastopnik kateremu koli nadzornemu organu na zahtevo predložiti kopijo imenovanja v uradnem jeziku države članice.

3. Države članice zahtevajo, da pooblaščen zastopnik ali družba obvestiti nadzorni organ države članice, v kateri ima pooblaščen zastopnik stalno prebivališče ali sedež, in – če to ni isti organ – pristojni nadzorni organ, kot je določeno v členu 24(3), o tem, da je ta družba tista iz člena 2(2).

4. Države članice zahtevajo, da vsaka družba pooblasti svojega pooblaščenega zastopnika za prejemanje sporočil nadzornih organov o vseh zadevah, ki so potrebne za zagotavljanje skladnosti z določbami nacionalnega prava za prenos te direktive in njihovo izvrševanje. Družbe morajo svojemu pooblaščenemu zastopniku zagotoviti potrebna pooblastila in sredstva za sodelovanje z nadzornimi organi.

5. Kadar družba iz člena 2(2) ne izpolnjuje obveznosti iz tega člena, bi morale biti vse države članice, v katerih taka družba posluje, pristojne za to, da v skladu z njihovim nacionalnim pravom uveljavijo izpolnjevanje teh obveznosti. Država članica, ki namerava uveljaviti obveznosti iz tega člena, o tem uradno obvesti nadzorne organe prek evropske mreže nadzornih organov, ustanovljene v skladu s členom 28, da jih druge države članice ne bi uveljavile.

*Člen 24***Nadzorni organi**

1. Vsaka država članica imenuje enega ali več nadzornih organov za nadzorovanje izpolnjevanja obveznosti iz določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi členov 7 do 16 ter člena 22.

2. Kar zadeva družbo iz člena 2(1), je pristojen nadzorni organ države članice, v kateri je registrirani sedež družbe.

3. Kar zadeva družbo iz člena 2(2), je pristojen nadzorni organ države članice, v kateri ima družba podružnico. Če družba nima podružnice v nobeni državi članici ali pa so njene podružnice v različnih državah članicah, je pristojen nadzorni organ države članice, v kateri je družba ustvarila večino svojega čistega prihodka v Uniji v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, in sicer pred datumom iz člena 37 ali datumom, ko družba prvič izpolni merila iz člena 2(2), odvisno od tega, kateri datum je poznejši.

▼C1

Družba iz člena 2(2) lahko na podlagi spremembe okoliščin, ki vodijo do tega, da družba ustvari večino svojega prihodka v Uniji v neki drugi državi članici, predloži ustrezno utemeljeno zahtevo za zamenjavo nadzornega organa, ki je v zvezi s tem podjetjem pristojen za nadzorovanje zadev, zajetih v tej direktivi.

4. Kadar obvladujoča družba izpolni obveznosti, ki izhajajo iz te direktive, v imenu svojih odvisnih družb v skladu s členom 6, pristojni nadzorni organ obvladujoče družbe sodeluje s pristojnim nadzornim organom odvisne družbe, ki bo še naprej pristojen za zagotavljanje, da za odvisno družbo velja izvajanje pooblastil v skladu s členom 25. V zvezi s tem evropska mreža nadzornih organov, ustanovljena v skladu s členom 28, omogoča potrebno sodelovanje, usklajevanje in zagotavljanje medsebojne pomoči v skladu s členom 28.

5. Kadar država članica imenuje več kot en nadzorni organ, zagotovi, da so pristojnosti posameznih nadzornih organov jasno opredeljene in da ti med seboj tesno in učinkovito sodelujejo.

6. Države članice lahko kot nadzorne organe za namene te direktive imenujejo tudi organe za nadzor reguliranih finančnih podjetij.

7. Države članice do 26. julija 2026 obvestijo Komisijo o imenih in kontaktnih podatkih nadzornih organov, imenovanih na podlagi tega člena, ter o posameznih pristojnostih v primeru imenovanja več nadzornih organov. Komisijo obvestijo o vseh spremembah v zvezi s tem.

8. Komisija objavi, tudi na svojem spletnem mestu, seznam nadzornih organov in, kadar ima država članica več nadzornih organov, pristojnosti posameznih organov v zvezi s to direktivo. Komisija seznam redno posodablja na podlagi informacij, ki jih prejme od držav članic.

9. Države članice zagotovijo neodvisnost nadzornih organov in zagotovijo, da ti organi in vse osebe, ki delajo ali so delale zanje, ter revizorji, izvedenci in katere koli druge osebe, ki delujejo v njihovem imenu, svoja pooblastila izvajajo nepristransko, pregledno in ob ustreznem spoštovanju obveznosti varovanja poklicne skrivnosti. Države članice zlasti zagotovijo, da so nadzorni organi pravno in funkcionalno neodvisni ter niso pod neposrednim ali posrednim zunanjim vplivom, tudi s strani družb, ki spadajo na področje uporabe te direktive, ali drugih tržnih interesov, da njihovo osebje in osebe, odgovorne za njihovo upravljanje, niso v nasprotju interesov, da spoštujejo zahteve glede zaupnosti ter da se vzdržijo vseh dejanj, ki so nezdržljiva z njihovimi nalogami.

10. Države članice zagotovijo, da nadzorni organi objavijo letno poročilo o svojih dejavnostih v skladu s to direktivo in ga dajo na voljo na spletu.

▼ **C1***Člen 25***Pooblastila nadzornih organov**

1. Države članice zagotovijo, da imajo nadzorni organi ustrezna pooblastila in sredstva za opravljanje nalog, ki so jim dodeljene v skladu s to direktivo, vključno s pooblastilom, da od družb zahtevajo, da predložijo informacije in izvajajo preiskave v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti iz členov 7 do 16. Države članice od nadzornih organov zahtevajo, da nadzorujejo sprejetje in zasnovo načrta za prehod za blažitev podnebnih sprememb v skladu z zahtevami iz člena 22(1).

2. Nadzorni organ lahko začne preiskavo na lastno pobudo ali na podlagi utemeljenih pomislekov, o katerih je bil obveščen na podlagi člena 26, če meni, da ima dovolj informacij, ki kažejo na to, da družba morda krši obveznosti iz določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive.

3. Inšpekcijski pregledi potekajo v skladu z nacionalnim pravom države članice, v kateri se izvajajo, in s predhodnim opozorilom družbi, razen če predhodno opozorilo ovira učinkovitost inšpekcijskega pregleda. Če želi nadzorni organ v okviru preiskave izvesti inšpekcijski pregled na ozemlju države članice, ki ni njegova matična država članica, lahko na podlagi člena 28(3) zaprosi za pomoč nadzorni organ v tej državi članici.

4. Če nadzorni organ na podlagi ukrepov, sprejetih na podlagi odstavkov 1 in 2, ugotovi neizpolnjevanje določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive, določi ustrezen časovni okvir, v katerem mora zadevna družba sprejeti popravne ukrepe, če so ti mogoči.

Sprejetje popravnih ukrepov ne izključuje naložitve kazni ali uveljavljanja civilne odgovornosti v skladu s členom 27 oziroma členom 29.

5. Nadzorni organi imajo pri opravljanju svojih nalog vsaj naslednja pooblastila:

(a) odredijo lahko:

(i) prenehanje kršitev določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive, z izvedbo ukrepa ali prenehanjem ravnanja;

(ii) prenehanje ponavljanja zadevnega ravnanja in

(iii) kadar je ustrezno, popravne ukrepe, sorazmerne s kršitvijo in potrebne za njeno odpravo;

▼ C1

- (b) uvedejo lahko kazni v skladu s členom 27 in
- (c) zaradi neposrednega tveganja nastanka resne in nepopravljive škode sprejmejo začasne ukrepe.

6. Nadzorni organi izvajajo pooblastila iz tega člena v skladu z nacionalnim pravom:

- (a) neposredno;
- (b) v sodelovanju z drugimi organi ali
- (c) z vložitvijo zahtevka pri pristojnih sodnih organih, s čimer se zagotovi, da so pravna sredstva učinkovita in imajo enak učinek kot kazni, ki jih neposredno naložijo nadzorni organi.

7. Države članice zagotovijo, da ima vsaka fizična ali pravna oseba v skladu z nacionalnim pravom pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper pravno zavezujočo odločitev nadzornega organa v zvezi z njo.

8. Države članice zagotovijo, da nadzorni organi vodijo evidenco preiskav iz odstavka 1, v kateri so navedeni zlasti vrsta in rezultati preiskav, ter evidenco vseh izvrševalnih ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 5.

9. Odločitve nadzornih organov glede skladnosti družbe z določbami nacionalnega prava, sprejetimi na podlagi te direktive, ne posegajo v civilno odgovornost družbe iz člena 29.

Člen 26

Utemeljeni pomisleki

1. Države članice zagotovijo, da imajo fizične in pravne osebe pravico, da kateremu koli nadzornemu organu prek lahko dostopnih kanalov podajo utemeljene pomisleke, če na podlagi objektivnih okoliščin utemeljeno domnevajo, da družba ne izpolnjuje določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive.

2. Države članice zagotovijo, da nadzorni organ na zahtevo oseb, ki predložijo utemeljene pomisleke, sprejme potrebne ukrepe za ustrezno varstvo identitete te osebe in njenih osebnih informacij, katerih razkritje bi bilo zanj škodljivo.

3. Če utemeljeni pomislek spada v pristojnost drugega nadzornega organa, ga organ, ki utemeljeni pomislek prejme, posreduje drugemu organu.

▼C1

4. Države članice zagotovijo, da nadzorni organi v ustreznem roku ocenijo utemeljene pomisleke in po potrebi izvajajo svoja pooblastila v skladu s členom 25.

5. Nadzorni organ čim prej in v skladu z ustreznimi določbami nacionalnega prava ter v skladu s pravom Unije obvesti osebe iz odstavka 1 o rezultatu ocene podanih utemeljenih pomislekov in navede razloge za ta rezultat. Nadzorni organ obvesti tudi osebe, ki predložijo take utemeljene pomisleke in imajo v skladu z nacionalnim pravom pravni interes v zadevi, o svoji odločitvi, da sprejme ali zavrne katero koli zahtevo za ukrepanje, ter predloži opis nadaljnjih korakov in ukrepov ter praktične informacije o dostopu do upravnih in sodnih revizijskih postopkov.

6. Države članice zagotovijo, da imajo osebe, ki podajo utemeljene pomisleke v skladu s tem členom in ki imajo v skladu z nacionalnim pravom pravni interes v zadevi, dostop do sodišča ali drugega neodvisnega in nepristranskega javnega organa, pristojnega za pregled postopkovne in vsebinske zakonitosti odločitev, ravnanj ali opustitev ravnanja nadzornega organa.

Člen 27

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih, vključno z denarnimi kaznimi, ki se uporabljajo za kršitve določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Pri odločanju o uvedbi kazni in, če se takšne kazni uvedejo, pri določanju njihove narave in ustrezne ravni se ustrezno upoštevajo:

- (a) narava, teža in trajanje kršitve ter resnost učinkov, ki izhajajo iz te kršitve;
- (b) vse izvedene naložbe in vso ciljno usmerjeno podporo, zagotovljeno na podlagi členov 10 in 11;
- (c) vsako sodelovanje z drugimi subjekti za obravnavanje zadevnih vplivov;
- (d) obseg, v katerem so bile sprejete odločitve o prednostni razvrstitvi v skladu s členom 9;
- (e) vse zadevne prejšnje kršitve določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive, ki jih je storila družba, ki so bile ugotovljene s končno odločbo;

▼C1

- (f) obseg, v katerem je družba izvedla kakršne koli popravne ukrepe v zvezi z zadevnim primerom;
- (g) pridobljene finančne koristi ali preprečene izgube, ki jih ima družba zaradi kršitve;
- (h) vse druge oteževalne ali olajševalne dejavnike v zvezi z okoliščinami zadevnega primera.

3. Države članice določijo vsaj naslednje kazni:

- (a) denarne kazni;
- (b) če družba v veljavnem roku ne izpolni odločbe o naložitvi denarne kazni, javna izjava, v kateri sta navedena družba, odgovorna za kršitev, in narava kršitve.

4. Kadar se naložijo denarne kazni, te temeljijo na svetovnem čistem prihodku družbe. Zgornja meja denarnih kazni znaša vsaj 5 % svetovnega čistega prihodka družbe v poslovnem letu pred sprejetjem sklepa o uvedbi kazni.

Države članice zagotovijo, da se pri izračunu denarnih kazni za družbe iz člena 2(1), točka (b), in člena 2(2), točka (b), upošteva konsolidirani prihodek, ki ga prijavi končna obvladujoča družba.

5. Države članice zagotovijo, da vsaka odločitev nadzornih organov glede kazni v zvezi s kršitvami določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive, ostane javno dostopna vsaj pet let in je poslana evropski mreži nadzornih organov, vzpostavljeni na podlagi člena 28. Objavljena odločitev ne vsebuje nikakršnih osebnih podatkov iz člena 4(1) Uredbe (EU) 2016/679.

Člen 28

Evropska mreža nadzornih organov

1. Komisija vzpostavi evropsko mrežo nadzornih organov, ki jo sestavljajo predstavniki nadzornih organov. Evropska mreža nadzornih organov olajšuje sodelovanje nadzornih organov ter koordinacijo in usklajevanje njihovih regulativnih, preiskovalnih in nadzornih praks ter praks sankcioniranja in po potrebi izmenjavo informacij med njimi.

Komisija lahko povabi agencije Unije z ustreznim strokovnim znanjem na področjih, ki jih zajema ta direktiva, da se pridružijo evropski mreži nadzornih organov.

▼ **C1**

2. Države članice sodelujejo z evropsko mrežo nadzornih organov, da bi opredelile družbe v svoji pristojnosti, in sicer zlasti tako, da zagotovijo vse informacije, ki so potrebne za oceno, ali družba iz tretje države izpolnjuje merila iz člena 2. Komisija vzpostavi varen sistem za izmenjavo informacij v zvezi s čistim prihodkom, ki ga v Uniji ustvari družba iz člena 2(2), ki nima podružnice v nobeni državi članici ali pa so njene podružnice v različnih državah članicah, prek katerega države članice redno pošiljajo informacije, ki jih imajo v zvezi s čistim prihodkom, ki ga ustvarijo take družbe. Komisija te informacije analizira v razumnem roku in državo članico, v kateri je družba ustvarila večino svojega čistega prihodka v Uniji v poslovnem letu pred zadnjim poslovnim letom, uradno obvesti, da je ta družba tista iz člena 2(2) in da je nadzorni organ države članice pristojen v skladu s členom 24(3).

3. Nadzorni organi drug drugemu zagotovijo relevantne informacije in medsebojno pomoč pri opravljanju svojih nalog ter uvedejo ukrepe za učinkovito medsebojno sodelovanje. Medsebojna pomoč vključuje sodelovanje z namenom izvajanja pooblastil iz člena 25, tudi v zvezi z inšpekcijskimi pregledi in zahtevami po informacijah.

4. Nadzorni organi sprejmejo vse ustrezne ukrepe, potrebne za odgovor na zaprosilo za pomoč drugega nadzornega organa, brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje v enem mesecu po prejemu zaprosila. Če je to potrebno zaradi okoliščin primera, se lahko ta časovni okvir na podlagi ustrezne utemeljitve podaljša za največ dva meseca. Takšni ukrepi lahko vključujejo zlasti prenos relevantnih informacij o poteku preiskave.

5. Zaprosila za pomoč morajo vsebovati vse potrebne informacije, vključno z namenom in obrazložitvijo zaprosila. Nadzorni organi uporabijo informacije, prejete na podlagi zaprosila za pomoč, samo za namen, za katerega so bile zahtevane.

6. Nadzorni organ, ki je zaprosilo prejel, obvesti nadzorni organ, ki je zaprosilo poslal, o rezultatih oziroma po potrebi o stanju ukrepov, sprejetih v odziv na zaprosilo za pomoč.

7. Nadzorni organi si ne zaračunavajo pristojbin za dejavnosti in ukrepe, sprejete na podlagi zaprosila za pomoč.

Nadzorni organi pa se lahko dogovorijo o pravilih o vzajemnih nadomestilih za posebne izdatke, nastale zaradi zagotavljanja pomoči v izjemnih okoliščinah.

▼C1

8. Nadzorni organ, ki je pristojen na podlagi člena 24(3), obvesti evropsko mrežo nadzornih organov o tem in o vsaki zahtevi za zamenjavo pristojnega nadzornega organa.

9. Če obstajajo dvomi glede dodelitve pristojnosti, se informacije, na katerih temelji ta dodelitev, posredujejo evropski mreži nadzornih organov, ki lahko koordinira prizadevanja za iskanje rešitve.

10. Evropska mreža nadzornih organov objavi:

(a) odločitve nadzornih organov, ki vsebujejo kazni iz člena 27(5), in

(b) okvirni seznam družb iz tretjih držav, za katere velja ta direktiva.

*Člen 29***Civilna odgovornost družbin pravica do popolne odškodnine**

1. Države članice zagotovijo, da je družba lahko odgovorna za škodo, povzročeno fizični ali pravni osebi, če:

(a) družba namerno ali iz malomarnosti ni izpolnila obveznosti iz členov 10 in 11, kadar je cilj pravice, prepovedi ali obveznosti iz Priloge k tej direktivi zaščita fizične ali pravne osebe, ter

(b) je zaradi neizpolnitve obveznosti iz točke (a) nastala škoda pravnim interesom fizične ali pravne osebe, ki so zaščiteni v skladu z nacionalnim pravom.

Družba ne more biti odgovorna, če so škodo povzročili le poslovni partnerji v njeni verigi dejavnosti.

2. Če je družba spoznana za odgovorno v skladu z odstavkom 1, ima fizična ali pravna oseba v skladu z nacionalnim pravom pravico do popolne odškodnine za škodo. Popolna odškodnina po tej direktivi ne pomeni čezmernih odškodnin, bodisi kazenskih odškodnin, večkratnih zneskov odškodnin ali drugih vrst odškodnin.

3. Države članice zagotovijo, da:

(a) nacionalna pravila o začetku, trajanju, zadržanju ali pretrganju zastaralnih rokov neupravičeno ne ovirajo vložitve odškodninskih tožb in v nobenem primeru niso bolj omejujoča od pravil o nacionalnih ureditvah splošne civilne odgovornosti;

▼ **C1**

zastaralni rok za vložitev odškodninskih tožb v skladu s to direktivo je vsaj pet let in v nobenem primeru ni krajši od zastaralnega roka, določenega na podlagi nacionalnih ureditev splošne civilne odgovornosti;

zastaralni rok ne začne teči, dokler kršitev ne preneha in tožeča stranka ni seznanjena ali se od nje ne more razumno pričakovati, da je seznanjena z:

- (i) ravnanjem in dejstvom, da to ravnanje pomeni kršitev;
 - (ii) dejstvom, da ji je kršitev povzročila škodo, in
 - (iii) identiteto kršitelja;
- (b) stroški postopkov za tožeče stranke niso nedopustno dragi;
- (c) lahko tožeče stranke zahtevajo opustitvene ukrepe, tudi po skrajšanem postopku; taki opustitveni ukrepi so v obliki dokončnega ali začasnega ukrepa za prenehanje kršitev določb nacionalnega prava, sprejetih na podlagi te direktive, z izvedbo ukrepa ali prenehanjem ravnanja;
- (d) določijo se razumni pogoji, pod katerimi lahko vsak domnevni oškodovanec pooblasti sindikat, nevladno organizacijo za človekove pravice ali okolje ali drugo nevladno organizacijo in, v skladu z nacionalnim pravom, nacionalne institucije za človekove pravice s sedežem v državi članici, da brez poseganja v nacionalna pravila o civilnem postopku vložijo tožbo za uveljavljanje pravic domnevnega oškodovanca;
- sindikat ali nevladna organizacija je lahko pooblaščen v skladu s prvim pododstavkom te točke, če izpolnjuje zahteve, določene v nacionalnem pravu; te zahteve lahko vključujejo ohranjanje stalne prisotnosti ter da sindikat ali nevladna organizacija v skladu s svojim statutom ni komercialno vključena in ne le začasno vključena v uresničevanje pravic, zaščitenih na podlagi te direktive, ali ustreznih pravic iz nacionalnega prava;
- (e) ko je zahtevk vložen in tožeča stranka predloži obrazloženo utemeljitev, ki vsebuje dejstva in dokaze, ki so na voljo pod razumnimi pogoji in zadostujejo za utemeljitev verodostojnosti njenega odškodninskega zahtevka, ter navede, da družba razpolaga z dodatnimi dokazi, bi morala imeti sodišča možnost, da odredijo, naj družba take dokaze razkrije v skladu z nacionalnim postopkovnim pravom;

▼ C1

nacionalna sodišča omejijo razkritje zahtevanih dokazov na to, kar je potrebno in sorazmerno za utemeljitev potencialnega zahtevka ali odškodninskega zahtevka, in zavarovanje dokazov na to, kar je potrebno in sorazmerno za utemeljitev takega odškodninskega zahtevka; pri ugotavljanju, ali je odredba za razkritje ali zavarovanje dokazov sorazmerna, nacionalna sodišča preučijo, v kolikšni meri je zahtevek ali obramba podprta z razpoložljivimi dejstvi in dokazi, ki utemeljujejo zahtevo za razkritje dokazov; obseg in stroške razkritja, pa tudi pravne interese vseh strank, tudi vseh zadevnih tretjih oseb, vključno s preprečitvijo vsesplošnega iskanja informacij, ki po vsej verjetnosti niso pomembne za stranke postopka; ali dokazi, katerih razkritje se zahteva, vsebujejo zaupne informacije, zlasti v zvezi s tretjimi osebami, in ali obstajajo ureditve za varstvo takšnih zaupnih informacij;

države članice zagotovijo, da imajo nacionalna sodišča pristojnost, da odredijo razkritje dokazov, ki vsebujejo zaupne informacije, kadar menijo, da so pomembni za odškodninsko tožbo; zagotovijo tudi, da imajo nacionalna sodišča pri odreditvi razkritja takšnih informacij na voljo učinkovite ukrepe za varstvo takšnih informacij.

4. Družbe, ki so sodelovale v pobudah industrije ali večdeležniških pobudah ali uporabile preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, ali pogodbene klavzule za podporo pri izvajanju obveznosti skrbnega pregleda, se lahko kljub temu štejejo za odgovorne v skladu s tem členom.

5. Civilna odgovornost družbe za škodo, ki izhaja iz te določbe, ne posega v civilno odgovornost njenih odvisnih družb ali katerih koli neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev v verigi dejavnosti družbe.

Če škodo skupaj povzročita družba in njena odvisna družba, neposredni ali posredni poslovni partner, sta solidarno odgovorna, brez poseganja v določbe nacionalnega prava o pogojih solidarne odgovornosti in regresni pravici.

6. Pravila o civilni odgovornosti iz te direktive ne omejujejo odgovornosti družb v skladu s pravnim sistemom Unije ali nacionalnimi pravnimi sistemi ter ne posegajo v pravila Unije ali nacionalna pravila o civilni odgovornosti v zvezi s škodljivimi vplivi na človekove pravice ali škodljivimi vplivi na okolje, ki določajo odgovornost v primerih, ki jih ta direktiva ne zajema, ali določajo strožjo odgovornost kot ta direktiva.

▼ **C1**

7. Države članice zagotovijo, da imajo v primerih, ko pravo, ki se uporablja za zahteve, vložene v ta namen, ni nacionalno pravo države članice, prednost in se obvezno uporabljajo določbe nacionalnega prava, s katerimi se prenaša ta člen.

*Člen 30***Prijava kršitev in zaščita prijaviteljev**

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se Direktiva (EU) 2019/1937 uporablja za prijavo kršitev določb nacionalnega prava za prenos te direktive in zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve.

*Člen 31***Javna podpora, javno naročanje in javne koncesije**

Države članice zagotovijo, da se izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz določb nacionalnega prava za prenos te direktive, ali njihovo prostovoljno izvajanje šteje za okoljski ali socialni vidik, ki ga lahko javni naročniki v skladu z direktivami 2014/23/EU, 2014/24/EU in 2014/25/EU upoštevajo kot del meril za oddajo javnih naročil in podeljevanje koncesijskih pogodb, in za okoljski ali socialni pogoj, ki ga lahko javni naročniki v skladu z navedenimi direktivami določijo v zvezi z izvajanjem takih javnih naročil in koncesijskih pogodb.

*Člen 32***Sprememba Direktive (EU) 2019/1937**

V delu I, točka E.2, Priloge k Direktivi (EU) 2019/1937 se doda naslednja točka:

„(vii) Direktiva (EU) 2024/1760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. maja 2024 o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in Uredbe (EU) 2023/2859 (UL L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).“.

*Člen 33***Sprememba Uredbe (EU) 2023/2859**

V Uredbi (EU) 2023/2859, del B Priloge, se doda naslednja točka:

„17. Direktiva (EU) 2024/1760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. maja 2024 o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in Uredbe (EU) 2023/2859 (UL L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).“.

▼C1

Člen 34

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(2) in člena 16 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 25. julija 2024.
3. Prenos pooblastila iz člena 3(2) in člena 16 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo posamezne države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 3(2) ali člena 16, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 35

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 36

Pregled in poročanje

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o potrebi po določitvi dodatnih zahtev v zvezi s skrbnim pregledom glede trajnostnosti, prilagojenih reguliranim finančnim podjetjem v zvezi z zagotavljanjem finančnih storitev in naložbenih dejavnosti, ter o možnostih za take zahteve v zvezi s skrbnim pregledom in njihovih učinkih v skladu s cilji te Direktive.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

▼ **C1**

V poročilu se upoštevajo drugi zakonodajni akti Unije, ki se uporabljajo za regulirana finančna podjetja. Objavi se v najkrajšem možnem času po 25. juliju 2024, vendar najpozneje 26. julija 2026. Po potrebi se mu priloži zakonodajni predlog.

2. Komisija do 26. julija 2030 in nato vsaka tri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive in njeni učinkovitosti pri izpolnjevanju njenih ciljev, zlasti pri obravnavanju škodljivih vplivov. Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog. V prvem poročilu se med drugim ocenijo naslednja vprašanja:

(a) vplivi te Direktive na MSP, skupaj z oceno učinkovitosti različnih ukrepov in instrumentov za podporo, ki jo MSP zagotavljajo Komisija in države članice;

(b) področje uporabe te direktive v smislu zajetih družb, ali zagotavlja učinkovitost te direktive glede na njene cilje, enake konkurenčne pogoje za zajete subjekte in ali se družbene moreje izogniti uporabi te direktive, med drugim tudi:

— ali je treba člen 3(1), točka (a), revidirati tako, da bodo v tej direktivi zajeti subjeki, ustanovljeni kot pravne oblike, drugačne od tistih iz Priloge I ali Priloge II k Direktivi 2013/34/EU;

— ali je treba v področje uporabe te direktive vključiti poslovne modele ali oblike gospodarskega sodelovanja s tretjimi družbami, ki niso zajete v členu 2;

— ali je treba spremeniti pragove glede števila zaposlenih in čistega prihodka iz člena 2 in ali je treba v sektorjih z visokim tveganjem uvesti sektorski pristop;

— ali je treba revidirati merilo čistega prihodka, ustvarjenega v Uniji, iz člena 2(2);

(c) ali je treba pregledati opredelitev pojma „verige dejavnosti“;

(d) ali je treba Prilogo k tej Direktivi spremeniti, tudi glede na mednarodni razvoj dogodkov, in ali bi jo bilo treba razširiti, da bi zajemala dodatne škodljive vplive, zlasti škodljive vplive na dobro upravljanje;

(e) ali je treba pregledati pravila o boju proti podnebnim spremembam iz te direktive, zlasti kar zadeva zasnovu načrtov prehoda za ublažitev podnebnih sprememb, njihovo sprejetje in izvajanje teh načrtov s strani družb, pa tudi pooblastila nadzornih organov v zvezi s temi pravili;

▼ C1

- (f) z učinkovitostjo mehanizmov izvrševanja, vzpostavljenih na nacionalni ravni, kazni in pravil v zvezi s civilno odgovornostjo;
- (g) ali so potrebne spremembe ravni harmonizacije iz te direktive, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji za družbena notranjem trgu, vključno z zbliževanjem in razhajanjem določb nacionalnega zakona pri prenosu te direktive.

*Člen 37***Prenos****▼ M1**

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 26. julija 2027. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice te predpise uporabljajo:

- (a) od 26. julija 2028 za podjetja iz člena 2(1), točki (a) in (b), ki so ustanovljena v skladu z zakonodajo države članice ter so imela v povprečju več kot 3 000 zaposlenih in ustvarila več kot 900 000 000 EUR svetovnega čistega prihodka v zadnjem poslovnem letu pred 26. julijem 2028, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi, razen predpisov, potrebnih za uskladitev s členom 16, ki jih države članice uporabljajo za ta podjetja za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2029 ali pozneje;
- (b) od 26. julija 2028 za podjetja iz člena 2(2), točki (a) in (b), ki so ustanovljena v skladu z zakonodajo tretje države in so ustvarila več kot 900 000 000 EUR čistega prihodka v Uniji v poslovnem letu pred zadnjim poslovnim letom pred 26. julijem 2028, razen predpisov, potrebnih za uskladitev s členom 16, ki jih države članice uporabljajo za ta podjetja za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2029 ali pozneje;
- (c) od 26. julija 2029 za vsa druga podjetja iz člena 2(1), točki (a) in (b), ter člena 2(2), točki (a) in (b), ter podjetja iz člena 2(1), točka (c), in člena 2(2), točka (c), razen predpisov, potrebnih za uskladitev s členom 16, ki jih države članice uporabljajo za ta podjetja za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2030 ali pozneje.

▼ C1

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih ukrepov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 38***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 39***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 13. junija 2024

▼C1

PRILOGA

Del I

1. PRAVICE IN PREPOVEDI IZ MEDNARODNIH INSTRUMENTOV O ČLOVEKOVIH PRAVICAH

1. Pravica do življenja, ki se razlaga v skladu s členom 6(1) Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah. Kršitev te pravice med drugim vključuje zasebne ali javne varnostnike, ki ščitijo sredstva, objekte ali osebe družbe in ki povzročijo smrt osebe, ker družba ni dala navodil ali vršila nadzora;
2. prepoved mučenja, krutega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, ki se razlaga v skladu s členom 7 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah. To med drugim vključuje zasebne ali javne varnostnike, ki ščitijo sredstva, objekte ali osebe družbe in ki osebo mučijo ali z njo ravna kruto, nečloveško ali ponižujoče, ker družba ni dala navodil ali vršila nadzora;
3. pravica do svobode in varnosti, ki se razlaga v skladu s členom 9(1) Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
4. prepoved samovoljnega ali nezakonitega vmešavanja v zasebno življenje osebe, njeno družino, dom ali dopisovanje ter nezakonitih napadov na njeno čast ali dobro ime, ki se razlaga v skladu s členom 17 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
5. prepoved poseganja v svobodo misli, vesti in vere, ki se razlaga v skladu s členom 18 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
6. pravica do pravičnih in ugodnih delovnih pogojev, vključno s pravičnim zaslužkom in ustrezno zjamčeno plačo za zaposlene delavce ter ustreznim zjamčenim dohodkom za samozaposlene delavce in male gospodarske subjekte, ki jih zaslužijo v zameno za delo in proizvodnjo, človeka vrednim življenjem, varnimi in zdravimi delovnimi pogoji ter razumno omejitvijo delovnega časa, ki se razlaga v skladu s členoma 7 in 11 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
7. prepoved omejevanja dostopa delavcev do ustreznega stanovanja, če so delavci nastanjeni v stanovanjih, ki jih zagotavlja družba, ter omejevanja dostopa delavcev do ustrezne hrane, obleke, vode in sanitarne ureditve na delovnem mestu, ki se razlaga v skladu s členom 11 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
8. otrokova pravica do najvišje dosegljive ravni zdravja, ki se razlaga v skladu s členom 24 Konvencije o otrokovih pravicah; pravica do izobraževanja, ki se razlaga v skladu s členom 28 Konvencije o otrokovih pravicah; pravica do ustrezne življenjske ravni, ki se razlaga v skladu s členom 27 Konvencije o otrokovih pravicah; otrokova pravica do zaščite pred ekonomskim izkoriščanjem in pred opravljanjem katerega koli dela, ki je lahko nevarno ali ki moti otrokovo šolanje ali škodi njegovemu zdravju ali telesnemu, umskemu, duhovnemu, нравstvenemu ali družbenemu razvoju, ki se razlaga v skladu s členom 32 Konvencije o otrokovih pravicah; otrokova pravica do zaščite pred vsemi oblikami spolnega izkoriščanja in spolnih zlorab ter do zaščite pred ugrabitvijo, prodajo ali nezakonitim premeščanjem na drug kraj v njegovi državi ali zunaj nje z namenom izkoriščanja, ki se razlaga v skladu s členoma 34 in 35 Konvencije o otrokovih pravicah;

▼C1

9. prepoved zaposlitve otrok, mlajših od starosti, ki je predvidena za dokončanje obveznega šolanja, nikakor pa ne mlajših od 15 let, razen če drugače določa pravo kraja zaposlitve v skladu s členom 2(4) Konvencije Mednarodne organizacije dela o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138), ki se razlaga v skladu s členi 4 do 8 Konvencije Mednarodne organizacije dela o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138);
10. prepoved najhujših oblik dela otrok (osebe, mlajše od 18 let), ki se razlaga v skladu s členom 3 Konvencije Mednarodne organizacije dela o prepovedi najhujših oblik dela otrok, 1999 (št. 182). To vključuje:
 - (a) vse oblike suženjstva ali suženjstvu podobnega ravnanja, kot so prodajanje otrok in trgovanje z njimi, služenje zaradi zadolženosti in tlačanstvo ter prisilno ali obvezno delo, vključno s prisilno ali obvezno mobilizacijo otrok za sodelovanje v oboroženih spopadih;
 - (b) izkoriščanje, zvodništvo ali ponujanje otrok za prostitucijo, za izdelavo pornografije ali pornografske nastope;
 - (c) izkoriščanje, zvodništvo ali ponujanje otrok za nezakonite dejavnosti, še zlasti za izdelavo drog in trgovanje z njimi, in
 - (d) delo, ki zaradi svoje narave ali okoliščin, v katerih se opravlja, lahko ogrozi zdravje, varnost ali moralo otrok;
11. prepoved prisilnega ali obveznega dela, kar pomeni kakršno koli delo ali storitev, ki se zahteva od katere koli osebe pod grožnjo kakršne koli kazni in za opravljanje katere se ta oseba ni prostovoljno javila, na primer kot posledice služenja zaradi zadolženosti ali trgovine z ljudmi, ki se razlaga v skladu s členom 2(1) Konvencije Mednarodne organizacije dela o prisilnem ali obveznem delu, 1930 (št. 29). Za prisilno ali obvezno delo se ne štejejo dela ali storitve, ki so v skladu s členom 2(2) Konvencije Mednarodne organizacije dela o prisilnem ali obveznem delu, 1930 (št. 29), ali s členom 8(3), točki (b) in (c), Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
12. prepoved vseh oblik suženjstva in trgovine s sužnji, vključno s praksami, ki so podobne suženjstvu, tlačanstva ali drugih oblik prevlade ali zatiranja na delovnem mestu, kot so skrajno ekonomsko ali spolno izkoriščanje in poniževanje, ali trgovine z ljudmi, ki se razlaga v skladu s členom 8 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
13. pravica do svobode združevanja in zbiranja ter pravica do organiziranja in kolektivnih pogajanj, ki se razlagata v skladu s členoma 21 in 22 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, členom 8 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Konvencijo Mednarodne organizacije dela o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic, 1948 (št. 87), ter Konvencijo Mednarodne organizacije dela o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, 1949 (št. 98). Med te pravice sodijo:
 - (a) delavci lahko svobodno ustanavljajo sindikate ali se jim pridružijo;

▼C1

- (b) ustanovitev, pridružitve in članstvo v sindikatu ne smejo biti razlog za neupravičeno diskriminacijo ali povračilne ukrepe;
 - (c) sindikati lahko svobodno delujejo v skladu z ustavami in pravili brez vmešavanja oblasti in
 - (d) pravico do stavke ter pravico do kolektivnih pogajanj;
14. prepoved neenakega obravnavanja pri zaposlovanju, razen če to upravičujejo zahteve zaposlitve, ki se razlaga v skladu s členoma 2 in 3 Konvencije Mednarodne organizacije dela o enakem nagrajevanju, 1951 (št. 100), členoma 1 in 2 Konvencije Mednarodne organizacije dela o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih, 1958 (št. 111), ter členom 7 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah. To vključuje zlasti naslednje:
- (a) neenako plačilo za delo enake vrednosti ter
 - (b) diskriminacijo na podlagi nacionalnega ali socialnega porekla, rase, barve kože, spola, veroizpovedi, političnega prepričanja;
15. prepoved povzročanja kakršne koli merljive degradacije okolja, kot so škodljivo spreminjanje tal, onesnaževanje vode ali zraka, škodljive emisije, prekomerna poraba vode, degradacija tal ali drugi vplivi na naravne vire, kot je krčenje gozdov, ki:
- (a) izrazito škodujejo naravni podlagi za shranjevanje in proizvodnjo živil;
 - (b) osebi onemogočajo dostop do varne in čiste pitne vode;
 - (c) osebi otežujejo dostop do sanitarnih objektov ali jih uničujejo;
 - (d) škodujejo zdravju, varnosti, običajni uporabi zemljišč ali zakonito pridobljeni lastnini osebe;
 - (e) izrazito škodljivo vplivajo na ekosistemske storitve, s katerimi ekosistem neposredno ali posredno prispeva k dobremu počutju ljudi;
- ki se razlagajo v skladu s členom 6(1) Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter členoma 11 in 12 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
16. pravica posameznikov, skupin in skupnosti do zemljišč in virov ter pravica, da niso prikrajšani za sredstva za obstoj, kar vključuje prepoved nezakonitega izseljevanja ali prisvajanja zemljišč, gozdov in voda pri pridobivanju, obdelovanju ali drugi uporabi zemljišč, gozdov in voda, vključno s krčenjem gozdov, katerih uporaba zagotavlja preživetje osebe, ki se razlaga v skladu s členoma 1 in 27 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter členi 1, 2 in 11 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah.

▼C1

2. INSTRUMENTI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOD

- Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah;
- Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
- Konvencija o otrokovih pravicah;
- Osnovne/temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela:
- Konvencija o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic, 1948 (št. 87);
- Konvencija o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, 1949 (št. 98);
- Konvencija o prisilnem ali obveznem delu, 1930 (št. 29), in njen protokol iz leta 2014;
- Konvencija o odpravi prisilnega dela, 1957 (št. 105);
- Konvencija o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138);
- Konvencija o prepovedi najhujših oblik dela otrok, 1999 (št. 182);
- Konvencija o enakem nagrajevanju, 1951 (št. 100);
- Konvencija o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih, 1958 (št. 111).

Del II

PREPOVEDI IN OBVEZNOSTI, VKLJUČENE V OKOLJSKE INSTRUMENTE

1. Obveznost izogibanja škodljivim vplivom na biološko raznovrstnost ali njihovega zmanjšanja na najmanjšo možno mero, ki se razlaga v skladu s členom 10, točka (b), Konvencije o biološki raznovrstnosti iz leta 1992 in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji, vključno z obveznostmi iz Kartagenskega protokola glede razvoja, prevoza, uporabe in sproščanja živih spremenjenih organizmov ter ravnanja z njimi in obveznostmi iz Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, h Konvenciji o biološki raznovrstnosti z dne 12. oktobra 2014;
2. prepoved uvoza, izvoza, ponovnega izvoza ali vnosa iz morja brez dovoljenja osebkov vrst iz dodatkov I do III h Konvenciji o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES) z dne 3. marca 1973, ki se razlaga v skladu s členi III, IV in V Konvencije;
3. prepoved proizvodnje, uvoza in izvoza proizvodov z dodanim živim srebrom iz Priloge A, del I, h Konvenciji Minamata o živem srebru z dne 10. oktobra 2013 (Konvencija Minamata), ki se razlaga v skladu s členom 4(1) Konvencije;
4. prepoved uporabe živega srebra ali živosrebrovih spojin v proizvodnih postopkih iz Priloge B, del I, h Konvenciji Minamata po datumu opustitve, ki je za posamezne postopke določen v tej konvenciji, ki se razlaga v skladu s členom 5(2) Konvencije;

▼C1

5. prepoved nezakonite obravnave odpadkov z živim srebrom, ki se razlaga v skladu s členom 11(3) Konvencije Minamata in členom 13 Uredbe (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
6. prepoved proizvodnje in uporabe kemikalij iz Priloge A k Stockholmski konvenciji o obstojnih organskih onesnaževalih z dne 22. maja 2001, ki se razlaga v skladu s členom 3(1), točka (a), točka (i), Konvencije in Uredbe (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾;
7. prepoved nezakonitega rokovanja z odpadki, njihovega zbiranja, skladiščenja in odstranjevanja, ki se razlaga v skladu s členom 6(1), točka (d), točki (i) in (ii), Stockholmske konvencije o obstojnih organskih onesnaževalih in členom 7 Uredbe (EU) 2019/1021;
8. prepoved uvoza ali izvoza kemikalije iz Priloge III k Rotterdamski konvenciji o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini z dne 10. septembra 1998, ki se razlaga v skladu s členom 10(1), členom 11(1), točka (b), in členom 11(2) Konvencije in navedbo pogodbenice uvoznice ali izvoznice Konvencije v skladu s postopkom soglasja po predhodnem obveščanju;
9. prepoved nezakonite proizvodnje, porabe, uvoza in izvoza nadzorovanih snovi iz prilog A, B, C in E k Montrealskemu protokolu o substancah, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč, k Dunajski konvenciji o varstvu ozonskega plašča, ki se razlaga v skladu s členom 4B Montrealskega protokola in določbami o licenciranju na podlagi prava, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji;
10. prepoved izvoza nevarnih ali drugih odpadkov, ki se razlaga v skladu s členoma 1(1) in (2) Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja z dne 22. marca 1989 (Baselska konvencija) in Uredbo (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾:
 - (a) v pogodbenico Konvencije, ki je prepovedala uvoz takšnih nevarnih in drugih odpadkov, ki se razlaga v skladu s členom 4(1), točka (b), Baselske konvencije;
 - (b) v državo uvoznico, ki ni pisno odobrila določenega uvoza, kadar ta država uvoznica ni prepovedala uvoza takšnih nevarnih odpadkov, ki se razlaga v skladu s členom 4(1), točka (c), Baselske konvencije;
 - (c) v državo nepogodbenico Baselske konvencije, ki se razlaga v skladu s členom 4(5) Baselske konvencije;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o živem srebru in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1102/2008 (UL L 137, 24.5.2017, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

▼C1

- (d) v državo uvoznico, če se s takimi nevarnimi ali drugimi odpadki v tej državi ali drugod ne ravna na okolju varen način, ki se razlaga v skladu s členom 4(8), prvi stavek, Baselske konvencije;
11. prepoved izvoza nevarnih odpadkov iz držav iz Priloge VII k Baselski konvenciji v države, ki niso navedene v Prilogi VII, za dejavnosti iz Priloge IV k Baselski konvenciji, ki se razlaga v skladu s členom 4A Baselske konvencije ter členoma 34 in 36 Uredbe (ES) št. 1013/2006;
 12. prepoved uvoza nevarnih odpadkov in drugih odpadkov iz držav nepogodbenic, ki niso ratificirale Baselske konvencije, ki se razlaga v skladu s členom 4(5) Baselske konvencije;
 13. obveznost izogibanja škodljivim vplivom na lastnino ali njihovega zmanjšanja na najmanjšo možno mero, označeno za naravno dediščino, kakor je opredeljena v členu 2 Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine z dne 16. novembra 1972 (Konvencija o svetovni dediščini), ki se razlaga v skladu s členom 5, točka (d), Konvencije o svetovni dediščini in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji;
 14. obveznost izogibanja škodljivim vplivom na mokrišča ali njihovega zmanjšanja na najmanjšo možno mero, kot so opredeljena v členu 1 Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic z dne 2. februarja 1971 (Ramsarska konvencija), ki se razlaga v skladu s členom 4(1) Ramsarske konvencije in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji;
 15. obveznost preprečevanja onesnaževanja z ladij, ki se razlaga v skladu z Mednarodno konvencijo o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij z dne 2. novembra 1973, kot je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1978 (Konvencija MARPOL 73/78). To vključuje:
 - (a) prepoved izpusta v morje:
 - (i) nafte ali naftnih mešanic, kot so opredeljene v členu 1 Priloge I h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členi 9 do 11 Priloge I h Konvenciji MARPOL 73/78;
 - (ii) zdravju škodljivih tekočin, kot so opredeljene v členu 1(6) Priloge II h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členoma 5 in 6 Priloge II h Konvenciji MARPOL 73/78, ter
 - (iii) odpadnih voda, kot so opredeljene v členu 1(3) Priloge IV h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členoma 8 in 9 Priloge IV h Konvenciji MARPOL 73/78;
 - (b) prepoved nezakonitega onesnaževanja s škodljivimi snovmi, ki se po morju prevažajo v pakirani obliki, kot so opredeljene v členu 1 Priloge III h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členi 1 do 7 Priloge III h konvenciji MARPOL 73/78, in
 - (c) prepoved nezakonitega onesnaževanja z odpadki z ladij, kakor je opredeljena v členu 1 Priloge V h konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členi 3 do 6 Priloge V h konvenciji MARPOL 73/78;
 16. obveznost preprečevanja, zmanjšanja in nadziranja onesnaževanja morskega okolja z odmetavanjem, ki se razlaga v skladu s členom 210 Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 (Konvencija UNCLOS) in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji.